નકલી કિતાબો ખરીદના પહેલાં કાદરી કુંપનીની રજીસ્ટર્ડ થયેલી કિતાબો બીલીમોરાથી મંગાવવાનું ધ્યાનમાં રાખવું

રાહ-બરે ખિલ-વત,

—: ઉર્ફે :—

આદાબે મુબા-શેરત.

બનાવનાર, તથા છપાવી પ્રગટ કરનાર—

મીર સૈયદઅલી કાદરી, બીલીમોરીઆ.

પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું—ટેગડા સ્ટોર—**બીલીમોરા.**

બીજી આવૃત્તિ] [નકલ ૨૦૦૦

સને ૧૯૨૩ ઈસ્વી.] [સને ૧૩૪૧ હીજરી.

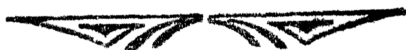
સુરત ચૌટાના પુલપર આવેલા "શંકર" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં
નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમે છાપી

કિંમત રૂા. ૦-૬-૦

રાહ-બરે ખિલ-વત,

ઉર્દૂ

આદાબે મુબા-શેરત.

દીબાચા.

નાઝીરીને પુર તમકીન પર વાઝેહ હો, કે ચંદ કિતાબેં મેરે તરફસે છપકર હદીયે શાયેકીન હો-ચુકી હેં. ઓર મેરી કિતાબોંકો લોગોંને બહોત પસંદ કીયા હે. ક્યું કે જો કિતાબેં છપ ચુકી હેં, ઉનકી નકલેં ખલાસ હોનેકે બાઈસ, બાર બાર છપવાનેકી મુજકો ઝુરૂરત પડી હે. ઓર શાયેકીન નઈ કિતાબેં ખરીદ કરનેકી ખાહીશ ઝાહીર કરતે હેં, ઈસલીયે ઈસ સીલ-સીલેકો જારી રખના મુનાસીબ નઝર આતા હે. અગરચે નઈ કિતાબેં લીખના બહોત મુશ્કીલ હે, લેકીન શાયેકીનકી ખાહીશ બ-મુજબ, યે કિતાબ તૈયાર કી-ગઈ હે.

ઇસ કિતાબમેં આદાબે શર્એ જુરૂફ, ઔર તરી-કયે હુસ્ને મઆ-શેરત, ઔર રૂસુમાતે ખિલઅતકે આઈન, ઔર શાદીકે અહકામ, ઔર બહોતસે ઝુરૂરી મસાયેલ, ઔર મરદોંકે ઔરતોં પર, ઔર ઔરતોંકે મરદોં-પર હુકુક, ઔર મહર, ઔર તલાક, ઔર ઇદ્દત, વ-ગયરા; વ-ગયરા, બહોતસે મઝામીન, ઔર નસાયેહ, ઔર હિકાયતેં, ઇબરત-અંગેઝ દાખીલ હેં.

યે રિસાલા બહોત મહેનતસે ચંદ મુસ્તનદ ઔર મશહુર કિતાબોંસે અખઝ કરકે અપને હોસલેકે મોવાફીક લીખ્ખા હે. અગરચે નીહાયત કોશીશસે યે રિસાલા લીખ્ખા ગયા હે, તા-હુમ બ-ઓએસે તકાઝાયે બશરી-યત કહીં ન-કહીં ઝુરૂર સહુ ઔર ખતા રહી હોગી, લે-હાઝા નાઝીરીને બા-તમકીનસે ઇલ્તીમાસ હે, કે ખતાસે દર ગુજર કરેં, ક્યું-કે ઇનસાન ખતાવાર હે.

મેરી ઔર કિતાબેં. લોગોંકો પસંદ આઇ હેં, ઇસ તરેહ યે કિતાબભી પસંદ આઇ હે, કયું કે પહેલી મરતબે દો-હજાર કિતાબેં છપીથીં, વો ખલાસ હો-જાનેસે, દુસરી મરતબે છપવાઈ ગઇ હે.

મુ. બીલીમોરા
દેગડી-સ્ટ્રીટ.

રાકીમ દુઆગો,
મીર સૈયદઅલી કાદરી.

ૐ

૭૮૬.

રાહ-બરે ખિલ-વત,

ઉર્ફે

આદાબે મુબા-શેરત.

બિસ્મીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

અલ હમ્દો લિલ્લા-હીલ મલે-કીલ અલ્લામ, વસ્સલા તો વસ્સલામો અલા નબી-યેહી ખય-રીલ અનામ, વ આ-લીહીલ કિરામ, વ અસહા-બીહીલ ઉઝ-ઝામ.

હજાર હજાર શુક્ર, ઉસ ખાલીકે અશ્રફુલ મખલુ-કાતકા કે જીસને કુત-રયે આબસે કયસી કયસી હસીન, ઓર માહ-જબીન સુરતોંકો પયદા કીયા. ઓર મર્દકો ઓરતકી સર પરસ્તીકે લીયે, ઓર ઓરતકો મર્દકી ઉનસત, ઓર આસાઇશકી ખાતીર હુવેદા કીયા. તાકે શીરસ્તયે અકદે

શરઇ–સે બાહુમ દીલ બસ્તગી હાસીલ હો, ઔર એક દુસ-રેકી રફેઅ વહશત–કા સબબ, ઓર બાઇસે રાહત, ઓર આરામ હો–જાયે. ઓર સચ તો યે હે, કે ઇસ ગુલશને હસ્તીમેં ખિલ–વત, ઓર જલ–વતકા નતીજા, ઇસકે સીવા ઓર કુછ નહીં, કે નફ્લ–હાયે મુરાદે બની આદમ, ઇસ પેવંદસે જ્યાદા–તર બાર–આવર હોં, ઓર ખુદાવંદે ઇનસો જાન, ઓર પયગંબરે આખરીઝ ઝમાનકે નામ લેવા, યાને કલેમા–ગો અકસર હોં, ઓર દીને મોહંમદી, અપની સર સબઝી, ઓર બહાર પયરાઇમેં બે–અદીલ હો.

---

૧. નિકાહકે ફવાયેદ.

ફરમાયા, હઝરત રસુલે ખુદા સલ, ને. "અન નિકાહો મીન સુન્નતી ફેમન રગેબા અન સુન્નતી, ફે–લયસા મીન્ની. યાને નિકાહ સુન્નત હે મેરી, પસ જો શખ્સ રૂ–ગરદાની કરે મેરી સુન્નતસે, પસ નહીં હે વોહ મુઝસે.

ફરમાયા, આં હઝરત સલ, ને કે, જીસને નિકાહ કિયા, ઉસને અપને આધે દીનકો કાયેમ કીયા. અન નિકાહો નિસ–ફુલ ઇમાન, યાને નિકાહ આધા ઇમાન હે.

રિવાયત હે, કે નિકાહ કરના, નવાફીલે ઇબાદતમેં શામીલ હે. નિકાહ, માલ, ઓર જમાલકે વાસ્તે ન-કરે. મગર દીનકે વાસતે કરે. કે જીસમેં ઉમ્મત પયગંબરે ખુદાકી જયાદા હો. ઓર ઇબાદત બખુબી હો-સકે, બુરે અફઆલસે બાઝ રહે, ઓર તબીઅતકો સબ તરેહ આરામ હો.

ફરમાયા, રસુલે ખુદા સલ, ને કે, જીસને બ્યાહ કીયા, કીસી ઔરતસે ઉસકી ઇઝ-ઝત દેખકર, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકી જીલ્લત બઢાયેગા, ઓર જીસને માલ દેખકર કીયા, તો ઉસકા કમીના-પન જયાદા હોગા. મગર જીસને ઇસલીયે કીયા, કે આંખકો બચાવે, ઓર સતરકો રોકે, સીલયે રહમ કરે, તો અલ્લાહ તઆલા, ઉસ મર્દ, ઓર ઔરતમેં બરકત દેગા. નિકાહ દુન્યાકી ઝુરૂરી બાતોં-મેંસે હે. મસલન, ખાના, પીના, લિબાસ, રેહનેકા મકાન, વ-ગયરા.

ફરમાયા, હઝરત રસુલે ખુદા સલ, ને કે, મેં ફખ્ર કરૂંગા ઉમ્મતકી કસરતસે, અગરચે હમલ સાકીત હો, અર રીઝકો માઅન નિસાએ વલ અયાલે. યાને રીઝક સાથ અહલો અયાલકે હે. જબ વેઝુર રીઝકો, ફે-ઇન્ના લહુન્નલ બ-ર-કાત, યાને નિકાહ કરો, વાસ્તે રીઝકકે, કે ઔરતેં બાએસે બરકત હેં.

રિવાયત, હે, કે અગર મુફ્લેસીમેં નિકાહકી તાકત નહીં રખતા હો, તો ચાહીયે, કે રોઝા રખલીયા કરે, જયસા કે ફરમાયા, રસુલે ખુદા સલ, ને. યા માઅ-શરશ શબાબે, મનીસ તતાઆ મીન કુમુલ બાઆ, ફલ્ ય-તઝવ-વજ, ફેઇન-નહુ અ-ગદદો લીલ બ-સ-રે, વ અહ-સનો લીલ ફરજે, વ મન લમ યસ તતીઅ, ફે-અલય-હે બિસ-સવમે, ફેઇન-નહુ વ જાઉન. યાને અય ગીરોહે જવાનાં, જો શખ્સ તાકત રખ્ખે તુમ-મેંસે નિકાહકી, પસ ચાહીયે, કે નિકાહ કરે, ઇસ વાસતે કે, નિકાહ ઢાંકને-વાલા હે આંખોં કો, ઓર રોકને-વાલા હે શર્મ-ગાહકો. ઓર જો તાકત ન રખ્ખે, પસ ઉપર ઉસકે રોઝા હે. ઇસ વાસતે કે, રોઝા ઉસકો હુકમે ખસ્સી કર ડાલનેકા રખતા હે.

મુજરંદકી ઇબાદતસે કબીલે-દારકી ઇબાદત, સત્તર દરજા અફઝલ હે.

નકલ હે, કે એક શખ્સને હઝરત ઇબ્રાહીમ બીન અદ-હમ, રહ, સે કહા, કે તુમને ખુદકો ઇબાદતકે લીયે બ-સબબ આઝાકી ઓર મુજરંદીકે ખુબહી ફારેગુલ-બાલ રખ્ખા, તો જવાબ દીયા, કે તેરા અયાલ-દારીકા એક ગમ બેહતર હે, મેરી સબ ઇબાદતોંસે.

જીસ તરેહ, કે ફવાયેદ નિકાહકે કિતાબોંમેં બહોત લીખખે હેં, ઇસી તરેહ આફાતે નિકાહભી બહોત કુછ હેં. મવલાના શાહ અબદુલ અઝીઝ રહ, અપની કિતાબમેં બયાન ફરમાતે હેં, કે ફાયેદે નિકાહકે પાંચ હેં,

૧, કમ હોના શહ-વતકા, ૨, બંદોબસ્ત હોના ઘરકા, ૩, કસરત હોની કુન્બેકી, ૪, મુજાહીદા નફસકા, બીબી ઓર અયાલકી ખબર-ગીરીકે બાએસ. ૫, પયદા હોના ફરઝંદે સાલેહકા.

નિકાહકે આફાતભી પાંચ હેં.

૧, અજીઝ હોના ત-લ-બે હલાલસે, ૨, ફરરાખી (જયાદતી) કરની હરામમેં, ૩, કમી કરના ઔરતોંકે હુકુકમેં, ૪, સબ્ર કરના ઔરતોંકી બદ અખલાકી પર, ઓર ઉઠાના ઇજાકા ઔરતોંસે. ૫, બાઝ રેહના, બ-સબબ બીબી, ઓર અવલાદકે; અલ્લાહ તઆલાકે હુકુકસે.

નિકાહ, એક મોઆમીલા હે, કે ઔરતોંસે ફાયેદા લેનેકે લીયે કસ-દન હુવા કરતા હે.

હઝરત ઇમામ મોહંમદ બાકર રદી, ફરમાતે હેં, કે નહીં દોસ્ત રખતા હું, મેં ઇસ અમરકો કે, દુન્યા ઓર મા-ફીહા મેરે વાસતે હો. ઓર શબકો બે-ઝોજા બસર કરૂં.

૨. લડકી ઔર લડકોંકે બાલીગ હોનેકે અલામાત.

શ-રઈ એહકામ, જયસે કે, ફરઝ, સુન્નત, વાજીબ, મુબાહ, મુસ્ત-હબ, હલાલ, હરામ, મકરૂહે તનજી-હી, મકરૂહે તહરીમી, લડકી ઔર લડકોંકે બાલીગ હોને-પર લાઝીમ હો જાતે હેં. ઔર બાલીગ હોનેકી નીશાનીયાં યે હેં.

૧, મનીકા નીકલના સોહબત કરનેસે, યા કીસી ઔર સુરતસે.

૨, છુપી જગા-પર બાલોંકા નીકલના.

૩, પંધરા બરસકે સીન, ઔર સાલસે તજાવુઝ કરના.

૪, લડકીકો હયેઝકા આના.

અમીરોં ઔર કસ્સાબોંકે બચ્ચે નવ બરસકી ઉમર-મેંભી બાલીગ હો-સકતે હેં.

૩. નિકાહકે લીયે કાબીલે પસંદ ઔરતોંકા બ્યાન.

ફરમાયા, હઝરત સલ, ને. કે નિકાહ કરો, તુમ ઉન

ઐારતોંસે, કે જો દોસ્ત રખને-વાલી હોં ખાવિંદોકો. ઔર જન્ને-વાલી હોં, ઇસ વાસતે કે, ઇફ્તીખાર કરૂં મેં, ઔર ઉમ્મતોં પર સાથ તુમ્હારી કે.

હદીસે શરીફમેં આયા હે, કે ફરમાયા, હઝરત સલ, ને કે, નિકાહ કીયા જાતા હે, ઐારતકા ચાર સબબસે. માલ, હસબ, નસબ, ખુબ-સુરતી, ઔર દીન-દારી. પસ તુ તલબ કર, ઐારત દીન-દારકો. તેરે હાથમેં ખાક, અગર છોડે દીન-દારકો.

અદ દુન્યા મતા-ઉન, વ ખયરા મતા-ઇદ દુન્યા, અલ મરા-અતુસ સાલેહા. યાને ફરમાયા, હઝરત સરવરે આલમ સલ, ને કે. દુન્યા બર ખુરદારી, ઔર બરતનેકી ચીઝ હે. ઔર બેહતર દુન્યાકી પુંજી નેક-બખ્ત ઐારત હે.

અહાદીસે સહીહાસે સાબીત હે, કે બાકીરા ઐારતકે સાથ નિકાહ કરના બેહતર હે, સૈયેબા-સે. અગર ઉજરે ઝોઅફે બાહ, વ-ગયરા નહો.

હદીસે શરીફમેં આયા હે, કે તુમ બ્યાહ કરો કુંવારીયોંસે. કયુંકે વોહ અકસર શીરીન દહન હોતી હેં. ઔર કાબીલે સોહ્બતે પાકીજા હોતી હે. ઔર વોહ થોડીસી ચીઝ પર જ્યાદા રાઝી હો-જાતી હેં.

ખુબ-સુરત ઐારતસે નિકાહ કરના બેહતર હે. જયસા

કે હદીસે શરીફમેં વારીદ હે, કે ખય-રૂન નિસાયે મન તસુરરો ઈજ અન જરતા. યાને બેહતર ઔરતોં-સે વોહ હે, કે જીસકે દેખનેસે ખુશ હોવે તુ.

---

૪. નિકાહકે લીયે ના-પસંદ, ઔરતોંકા બ્યાન.

કિતાબોમેં લીખ્ખા હે, કે ઔરત નઝદીકકી કરાબાત-વાલી ન-કરે, કે ઉસસે બચ્ચે ઝઈફ પયદા હોતે હેં.

બાંઝ ઔરતસે ઘરમેં બીછી હુઈ ચટાઈ બેહતર હે. ઈસી તરેહ બદ-સુરત ઔરત, મગર જનને-વાલી હો, તો વોહ ખુબ-સુરત બાંઝસે બેહતર હે. બાકીરા ઔરત નિકાહકે બાઅદ સાહેબ અવલાદ હોગી યા નહીં; યે બાત ઉસકે અકારીબે કરીબા પર નઝર કરકે દર્યાફ્ત કરલે, યાને દેખ લેવે, કે ઉસકી રીશતે-દાર ઔરતોંમેં અકસર સાહેબે અવલાદ હેં યા નહીં?

જો ઔરત, કે કીસી દુસરે ખાવીંદસે અવલાદ રખતી હો, ઉસકે સાથ બ-ગયેર મસ્લહતકે નિકાહ કરના ખુબ નહીં.

જો ઔરત ઝીનાસે યાને હરામકારીસે પયદા હુઈ હો,

ઉસ ઔરતસે, ઓર ઇસી તરેહ ફાસીકકી લડકી-સેભી નિકાહ મકરૂહ હે.

અરબકા યે કૌલ મશહુર હે, લા તુન-કહો અન્ના નતુન, વ લા મન્ના-નતુન, વ લા હન્ના-નતુન, વ લા હરરા કતુન, વ લા બરરા-કતુન, વ લા શદદા-કતુન. યાને ન નિકાહ કીયા જાવે અન્નાના-સે. યાને જો હમેશા બીમારીકે બહાનેસે રોતી હો. ઓર ન મન્નાના-સે. યાને જો મર્દ પર અપને માલકા એહસાન રખખે. ઓર ન હન્નાના-સે. યાને જો અપને પેહલે ખાવિંદકે બચ્ચોં પર જ્યાદા મેહરબાન હો. ઓર ન હરરાકા-સે. યાને જો ગયેરકો ખુશ કરે, ઓર અપને ખાવિંદકો જલાવે. ઓર ન બરરાકા-સે. યાને જો હર વકત બનાવ સીનગારમેં લગી રહે. ઓર ન શદદા-કાસે. યાને જો ઝબાન દરાજ હો.

---

૫. જીન ઓરતોંસે ક-ત-ઈ નિકાહ હરામ હે, ઉનકા બ્યાન.

હરામ હે. નિકાહ કરના અપની માંસે, ઓર બેટીસે, ઓર નાની, દાદી, નવાસી; ઓર પોતીસે, અગરચે દુરકી

હાં. ઓર એક મરતબેકી હાં, યા કઈ મરતબેકી હાં.

હરામ હે, નિકાહ કરના અપની બહેન, ભાનજી, ભતીજી, ફુફી, ખાલા, ઓર સાસ સે. ઓર અપની બીબીકે પેહલે ખાવિંદકી લડકીસે. બ-શરતે કે, બીબીસે ખિલવત સહીહા યાને સોહબત કરચુકા હો.

હરામ હે, નિકાહ કરના અપની સોતીલી (મતરાઇ) માંસે. યાને બાપકી બીબીસે; ઓર અપની બહુસે. અગરચે બાપ, ઓર બેટા દુરકા હો.

મખફી ન-રહે, કે જયસે મજકુરા બાલા સબ રીશતે-દાર નસબમેં હરામ હે. વયસેહી દુધકે રીશતે-દારોંસેભી કે જીનકા બ્યાન ઉપર ગુજરા હે, નિકાહ કરના ઉનસે હરામ હે.

હરામ હે, દો સગી બેહનોંકા જમા કરના નિકાહમેં યા સોહબતમેં, યાને એક બહેન નિકાહમેં હોવે, તો દુસરી ઉસકી હકીકી યાને સગી બહેનકે સાથ નિકાહ કરના હરામ હે. લેકીન બાઅદ ગુજર જાનેકે હલાલ હે.

જીસ તરેહ મનકુહાકી માંસે નિકાહ કરના હરામ હે. ઇસી તરેહ જીસ ઔરતસે ઝીના (હરામ-કારી) કીયા હો, યા શેહવતસે હાથ લગાયા હો, યા ઉસકી શરમ-ગાહ, યાને છુપી જગાકો બ-નઝરે શેહવત દેખા હો, તો ઉસકી માંસેભી

નિકાહ કરના હરામ હે.

જીસ શખ્સને અપની ઔરતકો તલાક દી હો, ઓર ઉસકી ઈદ્દત પુરી ન–હુઈ હો, તો ઈદ્દતકે દરમ્યાન ઉસ ઔરતકી બહેનસે નિકાહ કરના હરામ હે.

માલીકકા અપની લોંડીસે, ઓર માલીકાકા અપને ગુલામસે નિકાહ કરના ના–જાયેઝ હે. ઓર ઇસી તરેહ મુસલમાનકા નિકાહ, મજુસીયા, ઓર મજુસી, ઓર બુત પરસ્ત મર્દ ઓર ઔરતસે નિકાહ ના–જાયેઝ હે.

નિકાહ કરના કિતાબીયા, યાને યહુદી, ઓર નસરાની ઔરતોંસે જાયેઝ હે.

ખરીદ કી–હુઈ લોડીસે, બ–ગયેર નિકાહકે સોહબત કરના જાયેઝ હે.

જાયેઝ હે, નિકાહ કરના એહરામ–વાલી ઔરતસે, અગરચે મર્દભી મહ–રમ હો. વયસાહી ગયેરકી લૌંડી–સેભી નિકાહ દુરૂસ્ત હે.

જીસ ઓરતકા શૌહર નહો, ઓર ઉસકો બદ–કારીસે હમલ હો. તો ઉસકા નિકાહભી હમલકી હાલતમેં દુરૂસ્ત હે, લેકીન બચ્ચા પયદા હોનેસે પેહલે સોહબત કરના દુરસ્ત નહીં. અલબત્તા જીસસે ઝીના કીયા થા, અગર ઉસીસે નિકાહ હુવા હો, તો સોહબત દુરૂસ્ત હે.

લે-પાલકકા શરેઅમેં કુછ એતેબાર નહીં હૈ. લડકા બનાનેસે સચ-મુચ વોહ લડકા નહીં હો-જાતા. ઇસલીયે મુતબન્ના, યાને લે-પાલકસે નિકાહ કર લેના ન-કરે.

લોંડી, અગર નિકાહમેં હો, તો આઝાદ ઔરતસે નકાહ કરના જાયેઝ હે. મગર આઝાદ ઔરત પેહલેસે નિકાહમેં હોવે, તો લોંડીસે નિકાહ ન-કરે.

૭, ઔરતોંકી નિસબતકા હુકમાકા કોલ.

હુકમાને ઔરતોંકી ઉમરકે, પાંચ હીસ્સે મુકર્રર કીયે હેં. મસલન—

૧૨, સે ૨૦. સાલ તક, ઔરત ઉરૂસ (જવાન) હે.

૨૦. સે ૩૦. સાલ તક. કી ઔરત લજ્જત બખ્શને-વાલી, ઓર રાહત દેને-વાલી હે.

૩૦, સે ૪૦ સાલ તક, ખાના-દારીકે કાબીલ હે.

૪૦, સે ૫૦, સાલ તક, લડકી ઓર લડકોંકે લીયે, દામાદ (જંવાઇ) ઓર બહુ લાનેકે, ઓર ઉનકો તાઅલીમ કરનેકે લાયેક હે. મગર પચાસસે બઢકર, સાલકી ગીરી હુઇ ઇમારતકે બરાબર હે.

૮, નિકાહે સાની, યાને બેવા (રાંડો) ઔરતોંકા નિકાહ કરનેકા બ્યાન,

---

બેવા ઔરતકો ઉસકી ઇદ્દત, ચાર મહીને, ઓર દસ દીન ગુજરનેકે બાઅદ નિકાહે સાની કરનેકા ઇખત્યાર હાસીલ હે. કીસીકો મના કરનેકા હુકમ નહીં હે.

હક તઆલા, અપને કલામે પાકમેં ઇરશાદ ફરમાતા હે, કે "વ અન-કેહુલ અયામા મીન-કુમ, વસ-સાલે-હીના મીન ઇબાદે-કુમ, વ ઇમા-એકુમ, ઇન યકુનો ફુકરાઆ યુગની હેમુલ્લાહો મીન ફદ-લીહી, વલ્લાહો વાસેઉન અલીમ. યાને બ્યાહ કરદો તુમ રાંડોંકો અપને અંદર, ઓર જો નેક હોં, તુમ્હારે ગુલામ, ઓર લોંડીયાં, અગર વોહ મુફલીસ હોંગે. તો અલ્લાહ ઉનકો ગની કર દેગા, અપને ફઝલસે, ઓર અલ્લાહ સિમાઇ-વાલા હે, સબ જાનતા હે.

પસ ઇસ આયતમેં અલ્લાહ તઆલાને, બેવા ઔરતોંકે વાલીયોંકો સાફ યે હુકમ ફરમાયા, કે ઉનકા દુસરા નિકાહ કરદો. પસ ઇસસે નિકાહે સાનીકી બહોત બડી તાકીદ સમઝી જાતી હે.

હઝરત અલી રદી, સે રિવાયત હે, કે તીન ચીઝોંમેં દેર ન-કરના ચાહીયે. નમાઝ જબ ઉસકા વક્ત આ-જાવે, ઔર જનાઝા, જબ હાઝીર હો-જાવે. ઔર બેવાકો જબ ઉસકા કુફુ મીલ જાવે.

ઇસ બાબમેં બહોતસી હદીસેં, ઔર આયતેં, વારીદ હુઇ હેં, ફીર અપને હવાયે નફ્સાની, ઔર જલાહત, ઔર નાદાનીકે પયરો હોકર, કુરઆને મજીદ, ઔર હદીસે શરીફકે હુકમોંસે મોંહ મોડના, ઔર બુત-પરસ્તોંકી રસમકે મોવાકીફ બેવા, ઔર તલાક-વાલી. ઔરતોંકો નિકાહસે રોકના, ઔર ઇસ બાતકો અછછા સમઝના, ઔર જીસ ઔરતને મોવાફીક હુકમે ખુદા, વ રસુલકે દુસરા ખાવીંદ કરલીયા હો, ઉસકો જલીલો ખાર જાનના, સરીહ કુરઆને શરીફકી આયતોંકા ઝુટલાના, ઔર સુન્નતે નબીસે મોંહ ફેરના હે. ઔર કલામે ઇલાહીકે એક હર્ફ-કાભી ઝુટલાના, ઔર ઉસસે ઇનકાર કરના બિલ-ઇ-તેફાક કુફ્ર હે મુસલમાનોંકો લાઝીમ હે, કે બેવા, ઔર તલાક-વાલી ઔરતોંકો નિકાહે સાનીસે ન-રોકેં. બીબી આયેશા રદી, કે સીવાયે ઔર સબ બીબીયાં, ખાવિંદ આં હઝરત સલ, કે નિકાહે મુબારકમેં દો દો, તીન તીન, નિકાહકે બાઅદ આઇ થીં.

બીબી સહાબીયા, અસ્મા બીનતે અમીસકો દેખીયે,

કે પેહલે ઉન્હોંને હઝરત અલી મુરતઝા રદી, કે ભાઈ હઝરત જાઅફરે તૈયાર રદી, કે સાથ નિકાહ કરકે સાહેબ અવલાદ હુએ. ફીર ઉનકી શહાદતકે બાઅદ હઝરત સીદદીકે અકબર રદી, કે નિકાહમેં આકર, મોહમ્મદ બીન અબી-બકરકો જના. ઓર હઝરત સીદદીકે અકબર રદી, કે નિકાહમેં આઈ.

અલા હાજલ કિયાસ, ગઓર કરનેસે અયસી સેંકડોં હદીસેં બહમ પહોંચતી હેં. કે બુઝુરગાને દીનને અયસી બાતોંકો બ-ખુશી ગવારા ફરમાયા હે. ફીર સખ્ત તાઅજ-જુબ હે, કે ઉનકી પયેરવીકો હમ અયેબ સમઝેં.

૯. નિકાહકી કોશીશ કરને-વાલોંકો ખુશ--ખબરી,

ફરમાયા રસુલે ખુદા સલ, ને કે; જો શખ્સ કોશીશ કરે નિકાહકી; દરમ્યાન દોનોંકે, જો વહાં તક; કે દોનોં જમા હો-જાયેં. તો હક સુબહા -નહુ તઆલા; અપની રહમતસે ઉસ નિકાહકી કોશીશ કરને-વાલેંકો હજાર હુરેં; બહીશ્તકી અતા ફરમાવેગા. ઓર ઉન હુરોંસે હર હુરકા મહેલ મોતી યા યાકુતકા હોગા. ઓર જો શખ્સ ઇસ રાહમેં કદમ બઢ-હાવેગા, ઓર ઇસ બાબમેં જો કુછ કલામ કરેગા; તો સવાબ

ઉસકા મીસ્લ ઉસ શખ્સકે હૈ; કે સાલ–ભર જીસને રાતોંકો ઇબાદતમેં બસર કી હો; ઓર દીનોંકો રોઝા રખ્ખા હો.

---

૧૦. નિકાહ તુડવાનેકા અઝાબ,

ફરમાયા, રસુલે ખુદા સલ; ને કે; જો શખ્સ કોશીશ કરે. દરમ્યાન મર્દ ઓર ઔરતકે. ઓર તફ્રકા હાલે બીચ ઉનકે. તો ખુદાવંદ કરીમ. ઉસપર ગઝબ કરેગા. ઓર દુન્યા ઓર આખેતરમેં ઉસપર લાઅનત હોગી. ઓર સર ઉસકા જહન્નમકે પથ્થરોંસે તોડા જાયેગા.

૧૧, નિકાહ કરનેકે અવ્વલ ઔરતોંકો દેખનેકા બ્યાન.

કિતાબોંમેં લીખ્ખા હે. કે જીસ ઔરતસે નિકાહ કરનેકા ઇરાદા હો. તો નિકાહ કરનેકે અવ્વલ વોહ ઉસકા મોંહ ઓર હાથ દેખ સકતા હે. ઓર ઈસી તરેહ વોહ ઔરતભી મર્દકો દેખ સકતી હે.

નકલ—એક શખ્સકી મંગની હુઇ. હઝરત સલ. ને ઉસસે પુછા. કે તુમને ઉસકો દેખભી લીયા. ઉસને કહ્યા. નહીં. પસ ફરમાયા. ઉસકો દેખલો. યે દેખના સબબ મોહબ્બતકા હોતા હે.

રિવાયત હે; કે જબ હઝરત આયેશા રદી; સે આપને નિકાહ કીયા; ઉસસે પેહલે હઝરત સીદ્દીક રદી;ને બીબી આયેશા રદી, કો એક તશતરીમેં ચંદ દાને ઉમદા ખુરમેકે હદીયેકે તઓર પર દેકર; જનાબ હઝરત રસુલે કરીમ સલ; કે વહાં ભેજે; ઓર ઇસસે યે મતલબ થા, કે આપ ઉન્હેં દેખ-લેવેં.

---

૧૨. નિકાહકી ખાસ્ત-ગારીકા બયાન.

નિકાહ બ-રોજે જુમઆ કરના સુન્નત હે. ઓર ઇસી તરેહ નિકાહકે અવ્વલ; દો રકઆત; નમાઝે નફીલ પરહના સુન્નત હે.

લાયેક હે; કે ઓરતકો ખાના, ઓર કપડા; દેનેકી તાકત ન-રખતા હો, નિકાહ કરનેકા કસ્દ કરે, અગર અયસી તાકત ન-રખતા હો. તો હરગીઝ નિકાહ કરનેકા ઇરાદા ન-કરે.

૧૩, નિકાહમેં કુફુકા બ્યાન.

કુફુ, હમસર ઓર બરાબરકો કેહતે હેં, નિકાહમેં હમસરી નિસબતકી રાહસે મોઅતેબર હોતી હે. તમામ કુરેશ આપસમેં એક દુસરેકે કુફુ હેં. કુરેશકે સીવાયે તમામ અરબ આપસમેં કુફુ હેં.

શરેઅમેં ઇસકા બડા ખ્યાલ કીયા ગયા હે. કે બે-મેલ ઓર બે-જોડા નિકાહ ન-કીયા જાવે. યાને લડકીકા નિકાહ કીસી અયસે મદસે મત કરો, કે જો ઉસકા બરાબર દરજેકા નહો.

બરાબરી કઇ કિસમકી હોતી હે, એક તો નસબમેં બરાબર હોના. દુસરા મુસલમાન હોના. તીસરા દીન-દારીમેં, ચવથા માલમેં, ઓર પાંચવાં પેશા, યાને હુનરમેં હોતી હે.

નસબમેં બરાબરી યે હે, કે શયેખ ઓર સૈયદ, ઓર અનસારી, અલવી, યે સબ એક દુસરેકે બરાબર હેં. યાને અગરચે સૈયદોંકા રૂતબા ઓરોંસે બડા હે, લેકીન અગર સૈયદકી લડકી શયેખકે યહાં બ્યાહી ગઇ, તો યે નહીં કહેંગે, કે અપને મેલમેં નિકાહ નહીં હુવા, બલકે મેલમેંહી નિકાહ હો-ગયા.

નસબમેં એતેબાર બાપકા હે, માંકા કુછ એતેબાર નહીં. અગર બાપ સૈયદ હે, તો લડકાભી સૈયદ હે. માં ચાહે જયસી હો, અગર કીસી સૈયદને કોઇ બાહેરકી ઔરત ઘરમેં નિકાહ કરકે રખ્ખી, તો ઉસસે જો અવલાદ હોગી, વોહ સૈયદ હે. ઓર વોહ દરજેમેં સબ સૈયદોંકે બરાબર હે. હાં, યે બાત ઓર હે, કે જીસકે માં–બાપ દોનોં આલી ખાનદાન હોં, ઉસકી જયાદા ઇજ્જત હે. લેકીન શરેઅમેં સબ એકહી મેલકે કેહલાઇંગે. મુગલ, ઓાર પઠાન, સબ એક મેલકે હે. શયેખ, ઓાર સૈયદકે મેલકે નહીં. અગર કીસી સૈયદકી લડકી ઉનકે યહાં બ્યાહ આઇ, તો કહેંગે કે, બે–મેલકા નિકાહ હુવા.

અગર ઔરત, ગયેર કુફુસે નિકાહ કરે, તો ઉસ ઔરતકા વલી ઉન દોનોંકો અલાહીદા કર સકતા હે. લેકીન થોડ વલી રાઝી હોં, તો બોહુતોંકા રાઝી હોના હોતા હે.

૧૪, વલીકા બ્યાન.

લડકી, ઓાર લડકેકા નિકાહ કરનેકા જીસકો ઇખ્ત્યાર હોતા હે, ઉસકો વલી કેહતે હેં.

લડકી, ઓાર લડકેકા વલી, સબસે પેહલે ઉસકા બાપ હે, અગર બાપ નહો, તો દાદા, ઓાર વોહ નહો, તો પર દાદા,

અગર યે લોગ કોઈ નહોં, તો સગા ભાઈ, ઓર સગા ભાઈ નહોં, તો સોતીલા (મતરાયા) ભાઇ. ઓર ફીર ભતીજા, ફીર ભતીજેકા લડકા, ફીર ભતીજેકા પોતા, ઓર યે લોગ નહોં, તો સગા ચચા. ફીર સોતીલા ચચા, ફીર સગે ચચેકા લડકા, ફીર ઉસકા પોતા, યે નહોં, તો બાપકા ચચા વલી હે. ફીર ઉસકી આવલાદ વલી હે. અગર બાપકા ચચા, ઓર ઉસકે લડકે પોતે વ-ગયરા, કોઇ નહોં, તો તબ માં વલી હે. ફીર દાદી, ફીર નાની, ફીર નાના, ફીર સગી બહેન, ફીર ફુફી, ફીર મામું, ફીર ખાલા, વ-ગયરા.

ના-બાલીગ શખ્સ કીસીકા વલી નહીં હો-સકતા, ઓર કાફીર કીસી મુસલમાનકા વલી નહીં હો-સકતા, ઓર મજનું (પાગલ)ભી કીસીકા વલી નહીં હે.

બાલીગ, યાને જવાન ઔરત, ખુદ મુખતાર હે. ચાહે નિકાહ કરે, ચાહે ન-કરે. ઓર જીસકે સાથ જી ચાહે કરે. કોઈ શખ્સ ઉસપર જબર-દસ્તી નહીં કર સકતા. અગર વોહ ખુદ આપના નિકાહ કીસીસે કરલે, તો નિકાહ હો-જાવેગા. ચાહે વલીકો ખબર હો, યા ન-હો. ઓર વલી ચાહે ખુશ હો, યા ના-ખૂશ, હર તરેહ-સે નિકાહ દુરૂસ્ત હે. હાં, અલબત્તા અગર અપને મેલમેં નિકાહ નહીં કીયા, ઓર અપનેસે કમજાત વાલેસે નિકાહ કરલીયા, ઓર વલી નાખુશ હે, યા નિકાહ તો અપને મેલમેં કીયા, લેકીન જીતના મહર

ઉસકે ખાનદાનમેં બાંધા જાતા હે, જીસકો શરેઅમેં મહરે મિસલ કેહતે હેં, ઉસસે બહોત કમ પર નિકાહ કરદીયા, તો ઇન સુરતોંમેં નિકાહ તો હો-ગયા, લેકીન ઉસકા વલી ઇસ નિકાહકો તુડવા સકતા હે, મુસલમાન હાકીમકે પાસ ફર્યાદ કરે. વોહ નિકાહ તોડદે. લેકીન ઇસ ફર્યાદકા હક ઉસ વલીકો હે, કે જીસકા જીકર માંસે પેહલે આયા હે. યાને બાપસે લેકર દાદા વ-ગયરા તક.

કીસી વલીને જવાન લડકીકા નિકાહ બ-ગયેર ઉસકે પુછે, ઓર ઇજાઝત લેનેકે કરદીયા, તો વોહ નિકાહ ઉસકી ઇજા-ઝત પર મોકુફ હે. અગર વોહ લડકી ઇજાઝત દેવે, તો નિકાહ હો-ગયા.

જવાન કુંવારી લડકીસે વલીને આકર કહા, કે મેં તુ-મ્હારા નિકાહ ફુલાનેકે સાથ કરદેતા હું, યા કરદીયા હે, ઇસપર વોહ ચુપ હો-રહી, યા હંસ દી, તો યેહી ઇજાઝત હે.

ના-બાલીગ લડકી, યા લડકેકા નિકાહ, બાપને યા દાદાને કીયા હે, તો જવાન હોનેકે બાઅદભી ઉસ નિકાહકો રદ નહીં કર સકતે, ચાહે અપને મેલમેં કીયા હો, યા બે-મેલ, કમ-જાત વાલેસે કરદીયા હો, ઓર ચાહે મહરે મિસલ પર નિકાહ કીયા હો, યા ઉસસે બહોત કમ મહર પર નિકાહ કરદીયા હો, તો હર તરેહ નિકાહ સહીહ હે.

બાપ, ઓર દાદાકે સીવાયે કીસી વલીને નિકાહ કીયા હે; ઓર જીસકે સાથ નિકાહ કીયા હે, વોહ લડકા જાતમેં બરાબર દરજે-કાભી હે, ઓર મહરભી મહરે મિસલ મુકર્રર કીયા હે, ઈસ સુરતમેં નિકાહ સહીહ હો-જાવેગા. લેકીન જવાન હોનેકે બાઅદ ઉનકો ઈખ્તયાર હે, ચાહે તો ઈસ નિકાહકો બાકી રખખે, ચાહે તો મુસલમાન હાકીમકે પાસ નાલીશ કરકે તોડ ડાલે.

નિકાહ, એકકે એજાબ, ઓર દુસરેકે કુબુલ. કરનેસે હો-જાતા હે.

૧૫, નિકાહકા વક્ત મુકર્રર કરનેકા બ્યાન.

સુન્નત હે, કે અકદે નિકાહ, મસજીદકે દરમ્યાન જુમઆકે રોજ, પેહલે પેહર બેહતર હે. ઓર મુબા-શેરત-ભી ઉસી શબકો કરે.

નિકાહકા સેગા પરહના, ઓર પરહાના શબકે વક્ત મુસ્તહબ હે.

માહે સફર, ઓર માહે જીલકાદ, ઓર માહે જમાદી-ઉલ

અવ્વલમેં નિકાહ જો લોગ નહીં કરતે હેં, વોહ બુરા કરતે હેં. ઓર સિતારોંકા નહૂસ, ઓર સાઅદ (નેક) માનના, ઓર અહલે નજુમકે કેહને પર ભરોસા કરના, યે સબ હરામ ઓર ખીલાફે શરેઅ હે.

૧૬, મહરકા બયાન.

નિકાહમેં ચાહે મહરકા જીક્ર કરે, ચાહે ન-કરે, હર હાલમેં નિકાહ હો-જાવેગા. લેકીન મહર દેના પડેગા. બલકે અગર કોઇ યે શર્ત કરલે, કે હમ મહર ન-દેવેંગે, બે-મહર નિકાહ કરતે હેં, તબભી મહર દેના પડેગા.

કમસે કમ મહરકી મીકદાર પોને તીન રૂપીયે ભર ચાંદી હે. ઓર જયાદાકી કોઇ હદ નહીં, ચાહે જીતના મુકર્રર કરે. લેકીન મહરકા બહોત બડહાના અછા નહીં.

નિકાહ હોને બાઅદ, ઔરતકો રૂખસત કરનેકે પેહલેહી તલાક દેદી, તો જીતના મહર મુકર્રર કીયા હો, ઉસકા આધા મહર દેવે.

કીસીને દસ રૂપીયે, યા સો રૂપીયે, યા ઇસસે જયાદા અપની હેસીયતકે મોવાફીક મહર મુકર્રર કીયા, ઓર બીબીકો રૂખસત કર-લાયા, ઓર ઉસસે સોહબત કી, યા સોહબત તો

નહીં કી, લેકીન તનહાઈમેં મીયાં બીબી, કીસી અયસી જગા રહે, જહાં સોહબત કરનેસે રોકને-વાલી ઓર મના કરને વાલી કોઇ બાત ન-થી, તો પુરા મહર, જીતના મુકર્રર કીયા હે, ઉતનાહી અદા કરના વાજીબ હે. ઓર અગર યે કોઈ બાત નહીં હુઇ થી, કે લડકા યા લડકી મરગઈ, તબભી પુરા મહર દેના વાજીબ હે. ઓર અગર યે કોઈ બાત નહીં હુઇ, ઓર મર્દને તલાક દેદી, તો આધા મહર દેના વાજીબ હે. ખુલાસા યે હુવા, કે મીયાં બીબીસે અગર વયસી તનહાઇ હો-ગઈ, જીસકા ઉપર જીકર હુવા, યા દોનોં-મેંસે કોઇ મર ગયા, તો પુરા મહર વાજીબ હો-ગયા. ઓર અગર વયસી તનહાઈ ઓર યક-જાઇ હોનેસે પેહલેહી તલાક હો-ગઇ, તો આધા મહર વાજીબ હુવા.

શોહર, નામર્દ, યા હીજડા હે, લેકીન દોનોં મીયાં બીબીમેં વયસી તનહાઇ હો-ચુકી હે, તબભી પુરા મહર દેના પડેગા.

મીયાં બીબી તનહાઇ-મેં રહે, લેકીન લડકી ઈતની છોટી હે, કે સોહબતકે કાબીલ નહીં, યા લડકા બહોત છોટા હે, કે સોહબત નહીં કર સકતા, તો ઇસ તનહાઇ સેભી પુરા મહર વાજીબ નહીં હુવા.

અગર શોહરને ઔરત-પર કુછ દબાવ ડાલકર, આ

ધમકાકર, ઔર દીક કરકે મહર મોઆફ કરવા લીયા, તો ઈસ મોઆફ કરાનેસે મોઆફ નહીં હુવા. અબભી ઉસકે જીમ્મે અદા કરના વાજીબ હે.

૧૭, બીબીયોંમેં બરાબરી કરનેકા બ્યાન.

જીસ શખ્સકે નિકાહમેં દો, યા તીન, ખાહ ચાર, આઝાદ ઔરતેં હોં, તો ઉસકો ચાહીયે, કે અપની બીબીયોંકી બારી, વ-ગયરાકે હુકુકમેં બરાબરી કરે. યાને ઉનકે ઘરોંમેં રાતકો બારી બારીસે રહે, કીસીકે પાસ જ્યાદા ઓર કીસીકે પાસ કમ ન-રહે. ઓર જીતના માલ, ઓર ઝેવર, ઓર કપડે, એકકો દીયે હોં, ઉતનેહી દુસરી ઔરત-કોભી દેના ચાહીયે.

જીસકા નયા નિકાહ હુવા હો, ઓર જો પેહલેકી ઔરત હો, તોભી દોનોંકા હક બરાબર હે. કુછ ફરક નહીં.

બરાબરી ફકત રાતકે રેહનેમેં હે, દીનકે રેહનેમેં બરાબરી હોના ઝુરૂરી નહીં. અગર દીનમેં એકકે પાસ જ્યાદા રહા, ઓર દુસરીકે પાસ કમ રહા, તો કુછ હરજ નહીં. ઓર રાતમેં બરાબરી વાજીબ હે. અગર એકકે પાસ મગ-રીબકે બાઅદ-હી આ-ગયા, ઓર દુસરીકે પાસ ઈશાકે બાઅદ

આયા, તો ગુનાહ હુવા. અલબત્તા, જો શખ્સ રાતકો નોક-રીમેં લગા રેહતા હો, ઓર દીનકો ઘરમેં રેહતા હો, તો ઉસકે લીયે દીનકો બરાબરીકા હુકમ હે.

સોહબત કરનેમેં, બરાબરી કરના વાજીબ નહીં હે. અગર એકકી બારીમેં સોહબત કી હો, તો દુસરીકી બારી–મેંભી સોહબત કરે, યે જરૂરી નહીં હે.

એક ઓરતસે જ્યાદા મોહબ્બત હે, ઓર દુસરીસે કમ હે, તો ઇસમેં કુછ ગુનાહ નહીં, ક્યું કે દીલ અપને ઇખ્તયારમેં નહીં હોતા.

સફરમેં જાતે વકત, બરાબરી વાજીબ નહીં, જીસકો જી ચાહે, અપને સાથ લે–જાવે.

૧૮, નિકાહકી મુબારક–બાદી, ઓર વલીમાકા બ્યાન.

નિકાહકે બાઅદ દુલ્હા, ઓર દુલ્હનકી મોવાફેકતકે લીયે દુઆ માગના, ઓર મુબારક–બાદી દેના, મુસ્તહબ હે. ઓર નિકાહકા ઇજહાર કરકે બજાકર કરના મુસ્તહબ હે.

નિકાહકે બાઅદ ઝીયાફૃત વલીમાકી સુન્નતે મવક–દેહા હે. જીતની હેસીયત રખતા હો, ઉતની ઝીયાફૃત કરે. હેસીયતસે જયાદા ન–કરે,

---

૧૯, દુલ્હનકો ઘરમેં લાયે બાઅદ કરનેકે રૂસુમાતકા બ્યાન,

નિકાહકે બાઅદ, ઓર સોહબત કરનેકે અવ્વલ, જોરૂ ઓર મર્દ દોનોંકો, દો દો રકઆત નમાઝે નફ઼ીલ, પરહના સુન્નત હે.

શબે ઉરૂસીકો જબ દુલ્હન પેહલે ઘરમેં આવે, તો ચાહીયે, કે નવશા ઉસકા સર પકડ–કર યે દુઆ પરહે.

અલ્લા હુમ્મા ઇન્ની અસ–અલોકા, મીન ખય–રેહા, વ ખયરે મીન જબલ—તહા અલય–હે, વ આઉઝો મીન શરરેહા, વ શરરે મા જબલ–તોહા અલય–હે.

ઇસ દુઆકે પરહનેસે, હક તઆલા, ઓરતકી બદીકો દુર કરેગા, ઓર ઇસ દુઆકી બરકતસે ઉસકા ઘર માઅમુર કરદેતા હે.

જબ દુલ્હન ઘરમેં આવે, તો ઉસકે દોનોં પાઉં,

ધોકર ઘરકે કોનોંમેં છીડક દેવે, કે બરકતકા બાએસ હે.

હઝરત ફાતીમા ખાતુને જન્નત રદી, કી શાદીકે બાઅદ આં-હઝરત સલ, ને ખાનયે-આબાદીકે લીયે મુફીદ, ઓર મુબારક નસીહતેં, ઉન્હેં કીં, વોહ યે હેં.

૧. હઝરત અલી રદી, કે ઘર જાતે વકત, "બીસ-મીલ્લા હીર રહમા નિર રહીમ." કેહના.

૨, ઘરકે સહનમેં કીસી તખતે પર બયેઠ કર, કુછ ભુના હુવા અનાજ સરપર ડાલના.

૩, હઝરત અલી રદી, કો કેહ-દો, કે દોનોં પાઉં તુમ્હારે ધોકે, ઘરકે ચારોં કોનોંમેં છીડક દેવેં.

૪, હમેશા કપડા ધોયે હુયે, પાક ઓર સાફ પેહના કરેં.

૫, દોનોં આંખોંમેં હમેશા સુરમા લગાયા કરેં.

૬, બ-ગયેર તેલકે સર, ઓર બદન ન-ધોના, અગરચે એક દીનમેં દો યા જ્યાદા બાર ઇ-ત્તેફાક નહાનેકા હો. ઓર હઝરત અલી રદી, જબ તુમ્હારી તરફ દેખેં, તો નિગાહ નીચી કર લેના.

૭, માનીંદ બરદયે ઝર ખરીદાકે તાબેદાર રેહના.

૮, હમેશા અપને તઈં ઈતર મલા કરના.

૯, અલી રદી, કે સાથ કલામ કરતે વકત મુસકુરાયા (હોટોંમેં હંસના) કરના.

૧૦, સાત રોજ તક, કુછ તલખ (કડવી) ચીઝ, ઓર

સીરકા, ઓર તુરશી (ખટાશ) ન-ખાના.

૧૧, સાત શબાના રોજ, એક હુજરેમેં રેહના.

---

૨૦. મુજામે-અત, ઓર મુબા-શેરતકે આદાબકા બયાન.

ખુદાયે તઆલા, અપને કલામે પાકમેં ઇરશાદ ફરમાતા હે, "નિસા-ઓકુમ હરસુલ લકુમ, ફાતુ હર-સોકુમ ઇન્ની શીઅ-તુમ." યાને ઔરતેં તુમ્હારી ખેતી હેં, પસ દખલ ઓર તસરરૂફ કરો, તુમ અપની ખેતીમેં જીસ તરેહસે ચાહો.

ઓર સરી જગા, કુરઆને શરીફમેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે, કે "હુન્ના લિબા-સુલ લહુમ, વ અન-તુમ લિ-બાસુલ લહુન્ના." યાને ઔરતેં લિબાસ હેં, વાસ્તે તુમ્હારે. ઓર તુમ લિબાસ હો, વાસ્તે ઔરતોંકે.

મર્દ જબ સોહબતકા ઇરાદા કરે, તો ચાહીયે, કે યે દુઆ પરહે. કે જીસસે શયતાને લઈ દુર હો. ઓર અવલાદ નેક પયદા હો. વોહ દુઆ યે હે.

"બિસ-મિલ્લા હે, અલ્લા હુમ્મા જન્નેબ-નશ શય-તાના, વ જન્ને-બશ શય-તાના, મા રઝક-તના."

ચાહીયે, કે મર્દ સોહબત કરનેકે અવ્વલ, અપની ઔરતસે બોસો કિનાર, ઔર મોહબ્બતકી બાતોંમેં, બ-દીલ મશગુલ હો. ઔર સોહબત કરતે વકત, મર્દ યે દુઆ પરહે.

"બીસ-મીલ્લા-હીલ અલી-ઇલ અઝીમ, અલ્લાહો અકબર, અલ્લાહો અકબર."

સોહબત કરતે વકત, હરગીઝ કિબલા-રૂખ ન-સોવે.

સોહબત કે વકત, એક બડા કપડા દોનોં સરસે પાઉં તક ઓઢ લેવે.

હઝરત સલ, ને નંગે હોકર, સોને-વાલેકો, ગધે ઔર વેહશીકી માનીંદ ફરમાયા હે. કયું કે અયસા કરનેસે અવ-લાદ બે-હયા પયદા હોતી હે.

સોહબતકે વકત, બહોતસી બાતેં ન-કરે, કયું કે અવ-લાદ ગુંગી, પયદા હોનેકા ખૌફ હે.

ઇંઝાલ હોતે વકત, મર્દ ઇસ દુઆકો પરહે.

"અલ-હમ્દો લિલ્લા-હીલ લઝી જાઆલા મીનલ માએ બ-શા-રન, ફ જાઆ-લહુ ન-સ-બન, વ સેહ-રન."

ઇંઝાલકે વકત, મર્દકો ચાહીયે, કે દેર કરે, તાકે ઔરતભી ઇંઝાલ પા-જાયે. ઇંઝાલકે બાઅદ, ઔરતકો લાઝીમ હે. કે દેર તક પલંગ પર લેટી રહે, તાકે નુતફા રહમમેં જગા પકડે.

જબ ઔરત હામીલા હો, તો બે-વુઝુ ઝીઆમ ન-

કરે, કે ફરઝંદ બખીલ પયદા હોતા હે. જીમાઅ કરના ઉસ હાલતમેં મના હે, કે નંગા હો, કિબલેકી તરફ મોંહ હો, ઓર બે-વુઝુ હો, એહ-તેલામકી હાલત હો, ઓર આફતાબ (સુરજ) તુલુ, ઓર ગુરૂબ હોનેકે વક્ત હો, અયસે વક્તમેં જીમાઅ કરનેસે ફરઝંદ દીવાના પયદા હોતા હે.

હુકમાકા કોલ હે, કે જીમાઅ-કે બાઅદ, કુછ ગીઝાયે ચર્બ (ઘી-વાલી) ઓર શીરીન (મીઠી) જીરૂર ખાવે, કે જીસસે જીસમ કમ-જોર નહો.

અકસર અયસા ઈતેફાક હુવા હે, કે મરદોંકી તુલ યાને-બહોત મુદ્દતકી જુદાઈસે ઔરતે, સખ્ત બીમારીયોંમેં મુબતીલા હુઈ હેં. "અલ જીમાઓ લીન-નીસાએ કલ મર-હમે લિલ જરહે." યાને ઔરતોંકે હકમેં જીમાઅ, માનાદ ઝખમ પર મરહમકે હે.

હરામ હે, ઔરતોંકો કે, બ-ગયેર જરૂરતકે મના કરે, અપને મર્દકો નઝદીકી કરનેસે.

સોહબત કરનેકે બાઅદ ચાહીયે, કે પેશાબ કરે, અગર ન-આવે, તો જરા ઠહેર જાવે, ઓર ફીર કરે. કયુંકે પેશાબ નહીં કરનેસે, બીમારીકા ખૌફ હે અગર એક વક્તસે દુસરી યા તીસરી, યા ઈસસે જ્યાદા મરતબે, સોહબત કરનેકા ઈરાદા હો, તો વુઝુ કરકે મુજામે-અત કરના અફઝલ હે.

જનાબત-વાલા, અગર કુછ ખાના ચાહે, ઓર ગુસલ કરના મુમકીન નહો, તો પેહલે વુઝુ કરલેવે, ઓર ફીર ખાવે.

ઔરતકા સતરે મખસુસ દેખના મકરૂહ હે, ઔર ઉસકે સીવા જાયેઝ હે. ઔરતકી શર્મ-ગાહ (છુપી જગા)કો અકસર દેખનેસે બસારત (આંખોંકી રોશની)મેં ફરક આતા હે, ઔર બચ્ચોંકે ના-બીના (અંધે) પયદા હોનેકા ખૌફ હે.

હયેઝકી હાલતમેં ઔરતસે જીમાઅ કરના મના હે, હરગીઝ સોહબત ન-કરે, કયુંકે ઉસસે બીમારીમેં મુબતીલા હોનેકા ખૌફ હે. હયેઝસે ફારીગ હુવે બાઅદ, સોહબત કરના જાયેઝ હે.

જબ મર્દ સફરસે આવે, તો ઉસી શબકો અપની ઔરતસે મુબા-શેરત કરે, ઔર ખુશબુ વ-ગયરાભી લગાવે, તાકે ફરહત જયાદા હો.

અપને બદનકો તકવીયત (તાકત) પહોંચના મુબાહ હે. લેકીન ઇરાદા નેક હોના ચાહીયે. કુવ્વતે બાહકે લીયે બયઝે (અંડે) ઔર હરીસા, વ-ગયરા ખાના, ઔર ખિઝાબ (હિનાકા લગાના, ઔર બાલોંકો જહદ દુર કરના, અકસર કિતાબોંમેં લીખ્ખા હે.

જબ ઘરમેં કોઇ મેહમાન નહો, તો ખાના અપની ઔરતકે સાથ ખાયા કરે, કયુંકે જોરૂ મર્દકે બાહમ ખાના ખાનેસે મલાયેક દુરૂદ ભેજતે હેં

સુન્નત હે, કે જોરૂ મર્દ દોનોં એક બિસતર પર સોયા કરેં. સબ કિસમકે ખેલ, કે જીસમેં હાર જીતકી બાઝી

હો, વોહ હરામ હે. ઓર જુવેમેં દાખીલ હેં, મગર અપની જોરૂસે અગર દીલ-લગીકે લીયે ખેલે, તો ખેલના દુરૂસ્ત આયા હે.

ઓરતોંકો અપને શોહરોંકે નામ લેકર પુકારના, બે-અદબી પર દલાલત કરતા હે.

સોત ઓર લોંડોકે સામને જીમાઅ કરના ના-દુરૂસ્ત હે.

મરદોંકો જાયેઝ હે, કે સીવાયે લીવાતતકે (લોંડા બાઝી) અપની ઓરતસે હર સુરતસે ફાયેદા ઉઠાવે.

૨૧, હમ-બીસ્તર, ઓર સોહબતકે વકતોંકા બયાન,

સુન્નત હે, કે સીવાયે ફજરકે ચાર રાતેં ખાલી ન-જાને દેવે. યાને સોહબત કરનેકે બાઅદ, ચાર રાતોંકા ફાસીલા ન-કરે.

ચાંદ-રાત, પંધરવી રાત, ઓર મહીનેકી આખીર રાતકો ઓરતસે સોહબત કરની મકરૂહ હે.

બ-ગયેર ખાના હઝમ હોનેકે જીમાઅ કરના અછ્છા નહીં, ઇસી સબબ જીમાઅ-કે લીયે અખીર શબ, અવ્વલ શબસે અફઝલ કેહલાતી હે. સુન્નત હે, કે કબલ સુબહોકે

મુઝમે-ખલસે ફારીગ હો-જાવે. બાઝ ઉલમાકા કાલ હે, કે જુમઆકે રોજ, દીનકે વકત અપની બીબીસે જીમાઅ કરના મુસ્તહબ હે.

ઘરમેં બચ્ચા, યા કોઈ શખ્સ બેદાર હો, ઉસ વકત જીમાઅ-સે પરહેઝ કરના ચાહીયે. કયું કે અયસા કરનેસે ફરઝંદ ઝીના-કાર પયદા હોગા.

મેવે-દાર દરખ્તકે નાચે, ઓર ખડે હોકર, જીમાઅ કરનેસે ફરઝંદ નીડર, ઓર ફસાદી, પયદા હોગા. સુરજ ઓર ચાંદ, ગીરહનકે વકત, ઓર અબ્ર સીયાહ, ઓર સુર્ખ હો, ઉસ વકત, ઓર અવ્વલ શબ જીમાઅ કરનેસે ફરઝંદ અયેબ-દાર પયદા હોગા.

૨૨, ગુસલકે એહ-કામકા બ્યાન.

મની શહવતકે સાથ કુદકે નીકલનેસે, ગુસલ વાજીબ હોતા હે. ખાહ નીંદમેં હો, યા બેદારીમેં હો, અગર સરે જકરભી ઓરતકે બદનમેં દાખીલ હુવા, તો દોનોં પર ગુસલ વાજીબ હોતા હે. ખાહ મની નીકલે યા ન-નીકલે

એહ-તેલામકે બાઅદ બે-ગુસલ અપની ઓરતસે સોહબત કરનેસે, બચ્ચા દીવાના પયદા હોનેકા ખૌફ હે.

ગુસલકી નિયત, અપની દેસી ઝબાનમેં-ભી કિફાયત કરતી હે. મગર નામ ગુસલકા લેના ચાહીયે. ઈસ તરેહ, કે ફરઝ ગુસલ, જનાબત, યા હયેઝ, યા નફ્ફાસકા. યાને ઈસ તરેહ કહે, કે "મેં ગુસલ કરતા હું, યા કરતી હું, જનાબત, યા એહતેલામ, યા હયેઝ, યા નફ્ફાસકી, ના-પાકી દુર હોનેકે લીયે."

ગુસલમેં તીન ફરઝ હેં, અવ્વલ, કુલ્લી કરના, દુસરા, નાકમેં પાની લેના, ઓર તીસરા, તમામ બદન પર પાની બહાના.

ગુસલમેં પાંચ સુન્નતેં હેં. પેહલા, પહોંચોં તક દોનો હાથ ધોના, દુસરા, શર્મ-ગાહકો અપને ધોના, તીસરા જહાં જહાં ના-પાકી લગી હો. ઉસે દુર કરના. ચોથા, વુઝુ કરના, જયસાકે નમાઝકે લીયે કરતે હેં. ઓર પાંચવાં, બદન પર તીન તીન બાર, પાની બહાના. અગર બાલ ઔરતકે ગુંને હુયે હોં, તો ખોલનેકી કુછ ઝુરૂરત નહીં. ફકત જડોંમેં પાની પહોંચાના બસ કરતા હે.

બીબી-વાલે મર્દકો બિલા-ઉઝર લોગોંકે રૂબરૂ ગુસલ કરના અચ્છા નહીં. કયુંકે ઉસમેં જીમાઅ-કા ઈઝહાર હે. લેકીન ગુસલ તરક ન-કરે. ફરઝકા તરક કરના હરામ હે, ઉસકા ખ્યાલ રખના ચાહીયે. નહાતે વકત હંગીઝ બરેહના (નંગા) ન-હોવે. લુંગ યા કુછ ઓર કપડા, મોટાસા બાંધ-લીયા કરે. અગરચે મકાન ખાલી હો, યા હમ્મામ, યા

દરીયા વ-ગયરામેં નહાનેકા ઈ-તેફાક હો, કયું કે બિલકુલ બરેહના (નંગા) હોનેસે ફરીશ્તે લાઅનત કરતે હેં.

બીમારીકી હાલતમેં અગર ગુસલકી હાજત હુઈ, તો બાઝ આદમી નમાઝ તરક કરદેતે હેં, ઓર અઝાબમેં ગીર-ફતાર હોતે હેં. ચાહીયે કે જબ તક નહાના ઉનકો ઝરર (નુકસાન) કરે, તબ તક તયમ-મુમસે નમાઝ પરહા કરે.

૨૩, હયેઝ, ઓર નફ્ફાસકા બ્યાન.

ઔરતોંકો ખુન ઝાહીર હોતે હેં, વોહ યે હેં,—હયેઝ, નફ્ફાસ, ઓર ઈસ્તે-હાઝા.

હયેઝ, વોહ ખુન હે, કે જો ઔરતકે રહમસે બિલા બીમારી, ઓર બિલા વિલાદત, યાને બ-ગયેર બચ્ચા જન્નેકે નીકલતા હે. ઓર મુદ્દત ઉસકી તીન દીનસે દસ દીન તક હે.

નફ્ફાસ, વોહ ખુન હે, કે જો બચ્ચા જન્નેકે બાઅદ, ઔરતોંકો ઝાહીર હોતા હે. મુદ્દત ઉસકી મુકર્રર નહીં હે, લેકીન અકસર મુદ્દત ચાલીસ રોજ હેં.

ઈસ્તે-હાઝા, વોહ ખુન હે, કે જો ઔરતકે બદનસે બ-ગયેર રહમકે ઝાહીર હોતા હે. ઈસ્ત-હાઝામેં રોઝા, નમાઝ, કરના હરામ નહીં હે. ઓર જીમાઅ કરનાભી જાયેઝ હે. હયેઝ, ઓર નફ્ફાસમેં, નમાઝ પરહના ફરઝ નહીં હે.

ઓર રોઝા રખના હરામ હે, લેકીન બાઅદ ગુસલકે રોઝોંકી કઝા કરના ફરઝ હે. ગુસલકી હાલતમેં મસજીદમેં જાના હરામ હે. ઓર કાઅબેકા તવાફ કરનાભી મના હે.

હયેઝ, ઓર નફપ્રાસ-વાલી, ઔરત પર મુસ્તહબ હે, કે નમાઝકે વકત વુઝુ કરકે તસબીહ, ઓર તાહલીલ, ઓર જીકે ઈલાહીમેં મશગુલ રહે. તાકે સવાબ નમાઝકા હાસીલ હો.

હાયેઝા, ઓર નફફાસાકો, કુરઆને શરીફ, પરહના હરામ હે. અગરચે એક આયતસે કમ હો. મગર દુઆકી નિયતસે કુછ પરહેં, તો દુરૂસ્ત હે. મસલન, શુક્રકે ઈરાદેસે "અલ હમ્દો લિલ્લાહ," યા ખાતે વકત, "બિસ-મીલ્લાહ" પરહ-કે ખા-લીયા.

હયેઝ, ઓર નફફાસ, ઓર ગુસલકી હાલત-વાલી, ઓર બે-વુઝુ વાલીકો, કુરઆન શરીફકો હાથ લગાના રવા નહીં. હયેઝ, ઓર નફફાસકી હાલતમેં, ઔરતસે જીમાઅ કરના હરામ હે. મગર બોસે લેના, ઓર નાફસે ઝાનુ તક, છોડકર તમામ બદનસે લજ્જત હાસીલ કરના જાયેઝ હે. હયેઝ-વાલી ઔરતસે, સોહબત કરની હરગીઝ જાયેઝ નહીં, મગર ઉસસે મીલ જુલકર સોના દુરસ્ત હે. અગર હયેઝ, યા નફફાસકી હાલતમેં ઔરતસે જીમાઅ કરલીયા, તો તૌબા ઈસ્તીગ-ફારલાઝીમ હે. બલકે કુછ સદકાભી દેના મુસ્તહબ હે.

હયેઝ, ઓર નફ્ફાસકા ખુન, અપની મુદ્દત પર બંદ હુવા, તો ગુસલ કીયે બ-ગયેર, જીમાઅ કરના હલાલ હે, અગર મુસ્તહબ હે, કે ગુસલકા ઇંતેઝાર કરે.

હયેઝકા લત્તા (કપડા) ખુન, નાખુન, ઓર બાલ, ઝમીનમેં દફ્ન કરના ચાહીયે. આફ્તાબ ગુરૂબ હોનેકે પેહલે, અગર હયેઝ બંદ હો-ગયા, તો અસરકી નમાઝ, ઔરત કઝા કરે, હયેઝ-વાલી અગર ખાના પકાવે, યા આટા, ખમીર કરે, તો દુરૂસ્ત હે.

૨૪, ઓરતેં ચંદ કીસમકે રંજમેં મુબતીલા હેં. ઉનકા બયાન.

ઓરતોંકો ચંદ કીસમકા રંજ રેહતા હે, ચુનાંચે.હયેઝ, નફ્ફાસ, જચગી, માં-બાપસે જુદાઇ, બીગાને મર્દકી મુસાબેહત, મજબુર રેહના અપને કામોંમેં, મીરાસ (વીરસા) કમ પાના, તલાક પાના મર્દસે. એક શૌહરકે રેહતે હુયે દુસરા શૌહર ન-કર સકના, એતેકાફ ઘરમેં કરના, ગવાહી દો ઔરતોંકી બરાબર હે, એક મર્દકે. બ-ગયેર મહ-રમકે ઘરસે બાહેર ન-જાના નમાઝે ઇદેન, ઓર જનાઝા, જીહાદકે લીયે મહકુમ નહોના,

મરતબ—યે નુબુવ્વત, ઓર ખીલાફતસે બે—નસીબી, હજારવાં હિસ્સા, કુલ સવાબકા તમામ અવરાતકે લીયે હે, ઓર બાકી સબ મર્દકે લીયે હે. ફાજીરા, ઓર બદકાર ઔરત આધી ઉમ્મતકે અજાબમેં મગલુબ હોગી. તલાક પાનેસે ઓર શૌહરકે મરનેસે ઈદ્દતમેં રેહના. અયસી કીસમકા રંજ ઔરતોંકો રેહતા હે.

૨૫, ઔરતોંકી ફઝીલત, ઓર ઉનકે હકમેં બે—હિસાબ સવાબકી બશારત.

કલામે મજીદમેં, કઈ સુરતોંમેં ઔરતોંકી તાઅરીફ અલ્લાહ તઆલાને ફરમાઈ હે.

ઔરતોંકી લીયે ઈબાદતે શાકકા, મસલન, હજ, ઉમરા, જીહાદ, હુઝુરે જમાઅત, નમાઝે ઈદૈન, નમાઝે જુમઆ, ઓર નમાઝે જનાઝા, વ—ગયરા. સબ ઔરતોંકો મોઆફ હે, બલકે પંજ વક્તા નમાઝ, ફરઝે અયેનભી હયેઝ, ઓર નફ્ફાસકી હાલતમેં મોઆફ હે, ઓર મરદોંકો કોઈભી ઉજરસે કીસી હાલતમેં મોઆફ નહીં. બા—વજુદ ઔરતોંકો ઇન મોઆફીકે યે સબ સવાબાત, બીદુન મેહનત, ઓર મશક્—કત, સફરે

હજ, વ-ગયરાકે, ઓર બીહુન કત્લ હોને રાહે ખુદામેં બ-આસાની, તમામ જીતે-જી ઘર બયઠે હરરોજ હાસીલ હે. ચુનાંચે હદીસે શરીફમેં આયા હે.

હયેઝકી તીન દીનકી તકલીફ, એક સાલકી ઇબાદતસે બેહતર હે.

નફ્ફાસકી એક રોજકી તકલીફ, ચાલીસ જંગકે સવાબસે બેહતર હે.

બચ્ચાંકો એક બાર દુધ પીલાના, એક ગુલામ આઝાદ કરને ખુશતર હે.

બચ્ચોંકો પેટ ભરકે દુધ પીલાના, ચાલીસ હજજે મકબુલસે બાલાતર હે.

ઔરતોંકા બચ્ચાંકો દુધ પીલાના, ગાઝીયોંકા સવાબ પાના હે. ઓર ઉસીમેં અગર વફાત પાવે, તો દરજા શહાદતકા હે.

ઔરતકો હયેઝ આનેકી તકલીફસે ગુજરતા ગુનાહોંકા કફ્ફારા, અદા હોતા હે.

જો ઔરત અપના મહર, શૌહરકો મોઆફ્ક રહે, તો હક તઆલા, ઇવઝમેં હર દિરમકે એક નુર ઉસકી કબરમેં ઇનાયત ફરમાતા હે. ઓર હરએક દિરમકે ઇવઝ, હજાર ફરીશ્તોંકો હુકમ ફરમાતા હે, કે વાસ્તે ઉનકે નેકીયાં લીખખે, ક્યામત તક.

દીન ઓર દુન્યાકી સબ નેઅમતોંમેં હક ઓર હીસ્સા બ-હુકમે ખુદા, ઔરતોંકા જ્યાદા માલુમ હોતા હે. ચુનાંચે મરદોં પર મહરકા હક, ઓર રોટી કપડા, ઔરતોંકે લીયે દેના વાજીબ હે. ઓર ઓરતોંકા કરજ મર્દપર દેનેકા હુકમ હે. ઓર અગર મર્દસે પેશતર ઔરત કઝા કરે, તો ભી ઉસકા મહરકા હક, મર્દ પર લાઝીમ હે. કે વારીસ યા માં-બાપ લે-સકતે હેં.

મર્દ, અગર પેહલે મરે, તો ઉસકી સબ જાયેદાદ (મિલ્કત) મેંસે પેહલે ઉસકી ઔરતકા મહર અદા કરે, ઉસકે બાઅદ દુસરા કરઝ અદા કરે. મર્દકો કીસી તરેહકા હક, ઓર દાબવા, ઓર તલબ, ઔરત પર નહીં પહોંચ સકતા હે. મગર વોહ જો ઔરતકે તરફસે વીરસેમેં મીલા હો.

સબ જર, ઓર ઝેવર, સોને ઓર રૂપેકા, ઓર લિબાસે જરરીન, યાને હર કિસમકી પોશાક, તાર કશી, ઓર તમામીકી, ઓર હુરીરી, અત-લસી, અબ-રેશમી, કમખાબી, જર બાફી, જરદોઝી, કારચોબી, સલમા સિતારા, કલા-બ-તુઈ, તાશ, બાદલા, તમામી, કિનારી, ગોટા, ઘુઠા, ગોખરૂ, બુનત, ચમક, લચકા, ગુલ-બદન, બનારસી, ગુજરાતી, વ-ગયરા, સબ ચીઝેં કીમતી, બેશ બહા, ઔરતોંકો પેહનના, ઓર ઇસ્તેઅ-માલ કરના, શરેઅ-મેં જાયેઝ હે. ઓર ઉસ આરાસ્તગીકી હાલતમેં નમાઝ દુરૂસ્ત હે. ઓર ઝેબા, ઓર

ખુશ-નુમાબી હે. મગર મરદોં-પર હરામ હે. ઓર નમાઝ મકરૂહ હોતી હે.

આસમાન પર ઝોહરા, ઓર મુશતરી, દો સિતારે રોશન હેં, કે યે દોનોં બદકાર ઔરતેં થીં. ઓર ઝમીન પર હારૂત, ઓર મારૂત, દો ફરીશ્તે અબતક ચાહે બાબુલમેં લટકે હુવે હેં. ઓર હિકાયત ઉસકી કલામુલ્લા-મેં મૌજુદ હે. યે દોનોં ફરીશ્તે બેહતરીન, ઓર આબીદ, હફ્ત આસ-માનકે મલાયેકા-મેંસે થે.

લીખ્ખા હે, કે જીસ ઓરતને પંજગાના નમાઝ પરહી, ઓર સતરકો બચાયા, ઓર શૌહરકી ઈતાઅત કી, તો બાઅદ કઝાકે, વોહ બેહીશ્તકે જીસ દરવાઝેસે દાખીલ હોના ચાહે, દાખીલ હો-સકતી હે.

ઔરત જબ વકતે વિલાદત, યાને જન્નેકે, જયાદા દર્દ સેહતી હે, ઉતનાહી જયાદા ઉનકો સવાબ મીલતા હે, હર દર્દ-પર હજાર નેકી બાયેદ હોતી હે. ઓર હજાર ગુનાહ દુર હોતે હેં.

લીખ્ખા હે, કે જબ ખુશીસે ઔરતને અપને મર્દકો દેખા, ઓર મર્દને ઔરતકો દેખા, તો ઉસ ખુશીસે ખુદાયે તઆલાબી ખુશ હોતા હે. ઓર ઉનપર રહમત કરતા હે. ઓર જબ ખુશીસે હર દો હાથમેં હાથ મીલાતે હેં, તો

ઉનકે ગુનાહ ઉનસે દુર હોતે હેં. ઔર જબ કુરબત કરતે હેં, તો દસ નેકીયાં હર દોકે ના-મયે આમાલમેં લીખખી જાતી હેં. ઔર દસ ગુનાહ ઉનકે મીટાયે જાતે હેં. ઔર દસ દરજે બુલંદ હોતે હેં. ઔર જબ જનાબતકા ગુસલ કરતે હેં, તો જીતને બાલ ઉનકે સરપર હેં, ઉતનીહી નેકીયાં ઉનકો મીલતી હેં, ઔર ઉતનેહી ગુનાહ ઉનસે દુર હોતે હેં.

૨૬, મરદોંકી ફઝીલત, ઔર હક, ઔર ખાને-દારીકે મોઆમોલેમેં ઔરતોંકા બરતાવ.

ફરમાયા, હઝરત રસુલે મકબુલ સલ, ને કે, ઔરત પર મર્દકા ઇતના બહોત હુકમ હે, કે અગર ગયેર ખુદાકો સીજદા જાયેઝ હોતા, તો ઔરત અપને શોહરકો સીજદા કરતી.

અર રીજાલો કવ્વામુના અલન નીસાયે. યાને હમેશા મર્દ ઔરતોં પર ગાલીબ હેં, લેકીન સાથ નરમીકે હો, તો બહેતર હે. ક્યુંકે હદીસે શરીફમેં આયા હે, કે ઔરત પસલીકી હડ્ડીકી તરેહ હે. અગર સીધી કરના ચાહો તો ટુટ જાવે.

ફરમાયા, હઝરત સલ, ને. કે જો ઔરત અપને શોહરકી બદ-ખુલકી પર સબર કરેગી, તો ઉસકો બીબી આસીયા (ફીરઓનકી ઔરત)કા સવાબ મીલેગા.

હઝરત સલ, ને ફરમાયા, કે બહોતસી ઔરતોંકો મૈંને દોઝખમેં દેખા, જબ ઉસકા સબબ પુછા, તો આપ ફરમાને લગે, કે મરદોંકો ગાલીયાં દેતી હેં. ઓર ઉનકી ના-સીપાસી લોગોંકે રૂબરૂ કરતી હેં.

નકલ—હે, કે એક શખ્સ સફરકો ગયા, ઓર અપની ઔરતકો કહા, કે બાલા-ખાનેસે હરગીઝ નીચે ન-ઉતરના, ઔરતકા બાપ નીચે રેહતા થા, કઝારા બીમાર હુવા, ઔરતને આં-હઝરત સલ,કો કેહલા ભેજા, ઓર ઇજાઝત ચાહી. હઝરતને ફરમાયા, કે અપને મર્દકી ઇતાઅત કર. આખીર બાપ ઉસકા મરગયા. ફીર હઝરતસે ઉતરનેકી ઇજાઝત ચાહી. હુકમ હુવા, કે અપને મર્દકી ઇતાઅત કર. જબ બાપ ઉસકા દફન હો-ચુકા, તો હઝરતને કેહલા ભેજા, કે અપને મર્દકી ઇતાઅત કરનેકે બાએસ, તેરા બાપ, ઓર તુ, દોનોં બખશે ગયે.

હક તઆલા, કુરઆને મજીદમેં ઇરશાદ ફરમાતા હે. **ફસ્સાલે-હાતુન કાને-તાતુન હાફેઝા-તુન લીલ-ગયબે.** યાને જો નેક બીબીયાં હેં, વોહ બાત માનતી હેં, ઓર મરદોંકે પીઠ પીછે હર તરેહકી ખબર રખતી હેં.

ખુદાને મરદોંકો શૈર બનાયા હે, વોહ કીસી તરેહસે દબતે નહીં. મગર ઔરતોંકી સચ્ચી ખુશામદ, ઓર તાબેદારીસે ઉસકે કાબુમેં આતે હેં. મીયાંકો હમેશાકે લીયે મુતી, ઓર ફેરમાં બરદાર કરનેકી નિયતસે, શાદીમેં ટોટકે ઓર ટોને વ-ગયરા, કરતી હેં, વોહ ફુઝુલ હેં. ઉસસે કુછ હાસીલ નહીં હોતા હે.

મરદોંકે ઔરતોં પર હુકુક યે હેં.

૧, ઘરમેં બયઠેં, શૈહરોંકે હુકમ બ-ગયેર બાહેર ન-જાયે.

૨, નઝુરેકી ખાતીર દરીચે (ખીડકી) વ-ગયરામેં ન-જાયે.

૩, પડોસીયોંસે બહોત દોસ્તી, ઓર જ્યાદા બાતચીત ન-કરેં. ઓર બિલા-ઝુરૂરત, ઉનકે ઘર ન-જાવેં.

૪, શૌહરોંકી નેકીયોંકે સીવા, ઓર કુછ ન બ્યાન કરેં.

૫, મરદોં પર સબ તરેહ શફક્કત રખ્ખેં.

૬, શૌહરોંકે સબ દોસ્તોંસે અપને તઈં પોશીદા રખ્ખેં.

૭, શૌહર, જો કુછ દેવેં, ઉસપર કનાઅત કરેં, ઉસસે જ્યાદા ન-માંગેં.

૮, શૌહરોંકા હક, અપને સબ કરાબત-વાલોંસે જ્યાદા સમઝેં.

૯, હમેશા અપને તઈં પાક, ઓર સાફ રખ્ખેં, કે સોહબત ઓર મુબા-શેરતકે લાયેક હોં.

૧૦, જીતના કુછ કામ અપને હાથોંસે હો-શકતા હો, ઉસમેં તગાફુલ, ઓર કાહીલી ન કરેં.

૧૧, સોહબત, ઓર ઝીંદગાનીમેં જો બે-તકલ્લુફી હોતી હે, ઉસકા બ્યાન કીસીસે ન-કરેં.

૧૨, શૌહરોંકે સામને અપને હુસ્નો જમાલ-પર, ફ્ખ્ર ન-કરેં. ઓર શૌહરોંકે એહસાન ના-શુકી ન-કરેં. ઓર યું ન-હેં, કે તુમને હમસે કયા સુલુક કીયા.

૧૩, બીલા-ઝુરૂરત, તલાકકા સવાલ મરદોંસે ન કરેં.

૧૪, હમેશા મેહદી, તેલ કંઘી, સુરમા, ઓર લિબાસસે આરાસ્તા રહેં, કે જીસસે મર્દકા દીલ ખુશ હો.

૧૫, જબ મર્દ, અપની બીબીકો અપને બીછાનેકે તરફ બુલાવે, ઓર વોહ બ-ગયેર ઉઝરે શરઇકે ઇનકાર કરે, ઓર ખાવીંદ ખફા હોકર સો-રહે, તો સુબ્હો તક, ફરીશ્તે ઉસ ઔરત પર લાઅનત કરતે હેં.

હદીસે શરીફમેં આયા હે, કે જબ મર્દ અપની બીબીકો અપની હાજત, યાને જીમાઅ (સોહબત) કે લીયે બુલાવે, તો ચાહીયે, કે ઉસકે પાસ આવે. યાને ઝુરૂરી કામમેં મશગુલ હો, ઓર કોઇ ચીઝ બરબાદ હોનેકા-ભી ખૌફ હો, જયસા કે રોટી પકાતી હો, તોભી ઉસ કામકો છોડકર જલ્દ ઉસકે પાસ હાઝીર હો-જાવે.

સીવાયે રમઝાનકે રોઝોંકે, નફીલ રોઝે, મર્દકે હુકમ બ-ગયૈર ન-રખે. અગર રખેગી, તો અજર ઉસકા મર્દકો મીલેગા. ઓર ઔરત ગુનેહ-ગાર હોગી.

મર્દકે હુકમ બ-ગયૈર ઘરસે બાહેર ન-જાવે, ઓર ગઈ, તો વાપીસ આયે તક, રહમત ઓર અઝાબકે ફરીસ્તે ઉસપર લાઅનત કરતે હેં.

કયામતમેં નમાઝકી પુરશીસકે બાઅદ, પેહલા સવાલ ઔરતોંકો અદાયે હુકુકે મર્દકા હોગા.

જબ ઔરત, મર્દકે ઘરસે ભાગ જાતી હે, તો ઉસકી નમાઝ કુબુલ નહીં હોતી. યહાં તકકે વોહ વાપીસ આકર મર્દકે હાથમેં અપના હાથ રખકર યે ન કહે, કે તુમ જો ચાહો, સો મુઝે કરો.

ઔરત, બાઅદ અદાયે નમાઝકે, અગર મર્દકે હકમેં દુઆયે ખયેર ન-કરે, તો ઉસકી નમાઝ કુબુલ નહીં હોતી.

કિતાબોંમેં લીખખા હે, કે જો વ-લ-દુઝ-ઝીના, યાને હરામ-જાદા હોગા, વોહ ઇન બાતોંસે મોંહ ફેરેગા. ચુનાંચે —બાપસે બેટા, ઓર ઉસ્તાદસે શાગીર્દ, ઓર ખાવીંદસે બીબી.

૨૭, મરદોં પર ઔરતોંકે હુકુક.

હઝરત સલ, ને અપની વફાતકે વકત ફરમાયા, કે ઔરતોંકે મુઆમેમેં, મેં અલ્લાહકા વાસ્તા દેતા હું, કે યે તુમ્હારે હાથમેં અસીર હેં. ઉનસે હુસ્ને મોઆ-શેરત કીજો.

ફરમાયા, રસુલ સલ, ને કે. તુમમેં બેહતર વોહ હે, કે જો અપની ઔરતસે ભલાઈ કરે, મેં અપની ઔરતોંકે હકમેં સબસે બેહતર હું.

હદીસે શરીફમેં આયા હે, કે ઔરતેં ઝોઅફ, ઓર સતરસે પયદા કી-ગઈ હે. પસ ઇલાજ ઝોઅફકા ખમોશી હે. ઓર સતરસે મુરાદ યે હે, કે ઉનકો ઘરમેં બંદ રખખેં. યાને પરદેમેં રખખેં.

ફરમાયા, હઝરત સલ, ને કે જીસને અપની ઔરતકી બદ-ખુલકી પર સબ્ર કીયા, તો વોહ હકદાર હુવા, ઉસ સવાબકા, કે જો હઝરત ઐયુબ અલે, કો ઉનકી મુસીબતોં પર મીલા થા.

મર્દકો ચાહીયે, કે અપની બીબીકે સાથ નેક આદત, ઓર નરમ મીઝાજ રહે. ઉસસે મોહબ્બત, ઓર શફકકત રખખે. બદ ખુલકી, ઓર તુંદ-ખોઇકે સાથ પેશ ન-આવે. જયસા આપ ખાયેં પીયેં, ઓર પેહનેં, વયસાહી અપની બીબીયોં-કોભી ખીલાયેં પીલાયેં, ઓર પેહનાયેં. ઓર માર-

પીટ, બીલા અમરે શરઇકે ન-કીયા કરે, જહાં-તક મુમકીન હો, ઉનકે સાથ નરમી, ઓર હુસ્ને સુલુકસે ઝીંદગી બસર કરે.

ખુલાયા યે, કે મુકદ્દમાતે ખાના-દારીમેં ઔરતોંકી રીઆયત રખ્ખે. લેકીન શીર્ક, ઓર કુફ્ર, ઓર તરકે ફરાયેઝ મેં, ઓર કબાયેર ગુનાહોંમેં, ઉસકી રીઆયત હરગીઝ નકરે.

અપની અહલ્યા (જોરૂ)કી મહર, નફકા, ઓર લીબાસ, પુરા નહીં કરને-વાલા ઝાલીમ કેહ-લાયેગા.

યે કઓલ સહી હે, કે જન્નત હરામ હે, દૈયુસ પર. ઓર દૈયુસ ઉસે કેહતે હેં, કે જો અપને ઘર વાલોંકા બુરા કામ દેખકર ખામોશ રહે.

મર્દકો નમાઝકી પુરસીશકે બાઅદ, પેહલા સવાલ યે હોગા, કે આયા હુકૂક અપની ઔરતોંકે બરાબર અદા કીયે હેં, યા નહીં ?

જો મર્દ, અપને અહલો અયાલકે નફકેકે લીયે દીનભર કસબે હલાલ કરતા હો, તો શામકો ખુદાયે તઆલા, ઉસકે ગુનાહ સબ મોઆફ કરતા હે.

આદમીકો ચાર કીસમકે અખરાજાત (ખર્ચ) હિસાબ મોઆફ હે. વોહ યેહ હે.

૧, માં-બાપકે લીયે જો ખર્ચ કીયા જાતા હે.

૨, સહરીકે ખાનેકા ખર્ચ.

૩, ઇફતારકા ખર્ચ. ૪, ઔરત બચ્ચેકે નફકેકા ખર્ચ.

૨૮, તલાક, ઓર ખુલા, ઓર ઝીહા-રકા બ્યાન,

જો અકદ કે, શરીઅતકી રૂસે નિકાહકે બાએસ હુવા કરતા હે, ઉસકે દુર કરનેકો તલાક કેહતે હેં.

તલાકે રજઈ—વોહ તલાક હે, કે જીસમેં નિકાહ ફોરન નહીં તુટતા. બલકે શોહર ચાહે, તો ઔરતસે ફીર રૂજુ કરે. ઓર તલાકે બાઇનમેં ઉસી વક્ત તુટ જાતા હે.

ચાહીયે કે, હત્તલ મકદુર, અપની ઔરતકો તલાક ન-દેવે. કયું કે તલાક દેના અગરચે મુબાહ હે. પર હક તઆલા, ઇસ ફેઅલસે રાઝી નહીં.

તલાક દીયે બાઅદભી ઔરતકા અયેબ ઝાહીર ન-કરે.

નકલ—એક શખ્સસે લોગોંને પુછા, કે તુ કાહેકો તલાક દેતા હે? વોહ બોલા, કે મેં અપની ઔરતકા રાઝ (ભેદ) ફાશ નહીં કર સકતા હું. જબ તલાક દે-ચુકા, તો બોલા. કે મુઝે અજ-નબી ઔરતસે કયા કામ? જો ઉસકા માજરા બ્યાન કરૂં.

હક સુબહાન-હુ તઆલા, દોસ્ત રખતા હે, ઉસ ઘરકો, કે જીસમેં ઉરૂસી હો. ઓર દુશ્મન રખતા હે, ઉસ ઘરકો કે જીસમેં તલાક વાકેઅ હો.

વાઝેહ હો, કે મુબાહ ચીઝોંમેં સબસે બદતર તલાક હે, કે વોહ બાતીલ કરદેતા હે નિકાહકો, જો સુન્નત, યા વાજેબ હે. નિકાહકે બાઅદ, ના–મોવાફેકતકા ઈલાજ સીવાયે જુદાઈકે ઓર કુછ નહીં હોનેકા. શારેઅને તલાક દુરૂસ્ત કી હે.

ફરમાયા, હઝરત સલ, ને. કે જીસ ઔરતને બીલા સબબ તલાક માંગી અપને શૌહરસે, પસ ઉસપર જન્નતકી હવા હરામ હે.

ખુલા–નિકાહસે જુદા હોનેકા નામ હે. ઇસ તરેહ પર, કે ઔરત અપને શૌહરકો કુછ માલ દેકર, તલાક લેવે.

ઔરત, યા મર્દસે કીસીકો અગર જુઝામ (પીત) યા બરસ (કોઢ) યા જુનુન (દીવાના–પન) વ–ગયરા, હો–જાવે, તો ઉસકા છુટકારા દુસરેસે નહીં હોતા. મગર મઝહબે શાફઈમેં છુટકારા હો–સકતા હે.

ઝીહાર—એક કિસમકી તલાક હે. જો શૌહર અપની મનકુહાકો અયસી ઔરતોંસે તશબીહ દેવે, કે ઉસપર હમેશાકે લીયે હરામ હો. મસલન, અપની મનકુહાકો કહે, કે તુ મુજકો મેરી માં, યા બહેન, યા બેટી, વ-ગયરા. કે જયસી હે. પસ ઇસ સુરતમેં ઉસ ઔરતસે સોહબત, યા બોસો કિનાર, વ–ગયરા, કરના હરામ હે, જબ તકકે કફ્ફારા નદે.

ઇન્નીન–ઉસ શખ્સકો કેહતે હેં, કે જો કીસી સુરત ઔરતસે સોહબત કરને પર કાદીર નહો. ઉસ હાલતમેં એક

સાલ તક, ઇંતેઝાર કીયે બાઅદ, કાઝી ઔરત મર્દકો જુદા કરદે. અગર ઔરત શૌહરકો પસંદ કરે, તો ફીર જુદા હોનેકા હક બાતીલ હો-જાવેગા.

૨૯, ઈદ્દતકા બયાન,

ઈદ્દત—ઉસ મુદ્દતકો કેહતે હેં, કે જો મુસલમાન બાલીગા ઔરતકો તલાક મીલનેસે, યા ઉસકા શોહર મરનેકે બાઅદ, લાઝીમ આતી હે.

આઝાદ ઔરતકી ઈદ્દત, ઉસકો તલાક મીલે બાઅદ, તીન હયેઝ મુકર્રર હેં. જીસકો હયેઝ ન-આતા હો, ઉસકી ઇદ્દત, તીન મહીને તક હે.

શૌહરકી વફાતકે બાઅદ, યાને જીસ ઔરતકા ખાવીંદ ગુજર જાવે, ઉસકી ઇદ્દત, ચાર મહીને, ઔર દસ રોજ મુકર્રર હેં.

હામીલા ઔરતકી ઇદ્દત, બચ્ચા પયદા હોનેસે પુરી હોતી હે.

જીસ ઔરતકો તલાકે બાઇન મીલી હો, યા શૌહર મર ગયા હો, તો વોહ ઔરત અપની ઇદ્દતમેં સોગ કરે. યાને ઝેવા

ઝીનત. ખુશબુ લગાના, સુરમા, ઓર તેલ ડાલના, સુર્ખ, ઓર ઝર્દ કપડા પેહનના, ઓર મેહદી લગાના, તરક કરે.

ઈદ્દત-વાલી ઔરતસે શરા-હતન (ઝાહીર) નિકાહકા પય-ગામ ન-દેવે, હાં, અગર ઈશારા હો, તો મુઝાયેકા નહીં.

૩૦, મતાઅકા બયાન.

મતાઅ—યાને કીસી ઔરતસે કહે, તુ મુઝસે ઇતને પયસે લે, તાકે મેં ઇતને દીન તક, તુઝે અપની ઔરત કરકે રખખુંગા, યે મતાઅ-કા મોઆમીલા, પેહલે ઇસલામમેં જાયેઝ થા, મગર ફીર મનસુખ હો-ગયા.

ઇસી સુરતસે મીઆદી, યાને મુદ્દતી નિકાહભી બાતીલ હે. કે જીસમેં સબ શરતેં નિકાહકી અદા કી-જાવેં. મગર કોઈ ખાસ મુદ્દત મુકરર હો, જયસા કે મર્દ કહે, કે એક મહીનેકે લીયે તુઝસે નિકાહ કીયા હે, તો અયસા નિકાહ બાતીલ હે.

૩૧, ઔરતોંકે લીયે પરદેકા બયાન.

નકલ—એક રોજ આં-હઝરત સલ, ને, હઝરત ફાતીમા રદી, સે પુછા, કે ઔરતોંકે હકમેં કયા બેહતર હે. બીબી ફાતીમા રદી, ને ફરમાયા, કે કોઈ ગયેર મર્દ ઉનકો

ન–દેખે, ઓર ન યેહ કોસી ગયેર મર્દકો દેખે. યે બાત હઝરત સલ, કો પસંદ આઇ, ઓર ઉનકો ગલેસે લગા લીયા. ઓર ફરમાયા, તુ મેરે જીગરકા ટુકડા હે.

હઝરત સલ, કે વક્તમેં ઔરતોંકો હુકમ થા, કે પોશીદા મસજીદોંમેં જાકર આખીરી સફ્મેં ખડી રહેં, મગર સહા–બયે કિબારકે વક્તમેં યે બાત મના હો–ગઇ. હાં, અગર બુઢ્ઢી ઔરતેં, પુરાની ચાદર ઓઢકર જાવેં, તો મના નહીં હે. ઔરતોંકો અપને ઘરમેં ખુલ્લે સરસે રેહના દુરૂસ્ત હે. અગર કોઇ ગયેર મહ–રમ નહો. લેકીન બેહતર ઓર અહસન યે હે, કે સરપર કપડા રખખે. નેક ઔરતોંકો બદ–કાર ઔરતોંસે હમેશા પરદા કરના ચાહીયે.

નકલ—એક રોજ હારૂન રશીદ, ખલી–ફયે બગદાદકી બીબી ઝુબેદા ખાતુન, અપને ખાસ કમરેમેં અપને હાથસે શાના (કંઘી) કરતી થીં, કે નાગાહ એક ગુલામ ભુલસે વહાં ચલા આયા, ખાતુનને ઉસકે પાઉંકી આહટ પાકર, ઉસી વક્ત બાલોંકો નિકાબકી તરેહ ચેહરે પર ઉલટા લીયા. ગુલામ નીચી નિગાહ કીયે હુયે, ફૌરન ચલા ગયા. બાઅદ અઝાં, ઉસ બીબીને દર્યાફ્ત કરવાયા, કે કહીં ઉસ ગુલામકી નિગાહ મેરે બાલોં પર તો નહીં પડી. માઅલુમ હુવા, કે ગુલામને બાલ નહીં દેખે. લેકીન ખાતુનકો શક ગુજરનેસે મીકરાઝ (કતરની)

મંગવા-કર, અપને બાલીંસે એક લટ તરાશ લી. વા-કે-ઈ પાક-દામની યેહી હે. ઓર દૌલતે ઈમાનકી નિશાની હે.

ઔરતકે માઅને છુપાના હે. ઈસી વાસ્તે ઉનકો મસ્તુરાત કેહતે હેં. ઓર ઉનકે હકમેં સરસે પાઉં તક, છુપાના ઝુરૂર હે. મરદોંકા સતર કમરસે ઝાનું તક હે.

ખસ્સી, ઓર મુખન્નસોં (હીંજડોં) સેભી, ઔરતોંકો પરદા કરના ઝુરૂર હે. કયુંકે યે લોગ ઔરતોંકા ઝાહીરી, ઓર બાતીની હાલ, ઓરોં-પર ઈફશા કરદીયા કરતે હેં.

૩૨, મહ-રમે કરાબતીકા બ્યાન.

મહ-રમ, વોહ મર્દ હેં, કે જીનકે સાથ નિકાહ હરામ હે. ઓર જીનસે પરદા કરના દુરૂસ્ત નહીં હે. ચુનાંચે—

૧, બાપ, દાદા, ઓર જહાંતક, અજદાદે આબાઈ હોં.

૨, નાના, પર નાના, ઓર જહાંતક, અજદાદે માદરી, બાલાઈ હોં.

૩, બેટા, પોતા, ઓર જહાંતક, યકે બાઅદ દીગરે, પુશ્ત બ-પુશ્ત ઔલાદ હો.

૪, નવાસા, ઓર પર નવાસા, ઓર જહાંતક, અલા હાજલ કયાસ, ફરઝંદાને બીનાત હોં.

૫, બાપકા સગા ભાઈ, યા સોતીલા ભાઈ.

૬, માંકા સગા ભાઈ, યા સોતીલા ભાઈ.

૭, ખુદકા સગા ભાઇ, યા સોતીલા ભાઈ,

૮, ભાઇકા બેટા, પોતા, પર પોતા, ઓર જહાંતક, ઉતરતી અવલાદ ઉસકી હો.

૯, ભાઇકા નવાસા, પર નવાસા, ઓર જહાંતક, ઉતરતે ફરઝંદ પુશ્ત બ-પુશ્ત હોં.

૧૦, બહેનકા બેટા, પોતા, પર પોતા, ઓર ઉતરતી નસલ સબકી સબ.

૧૧, બહેનકા નવાસા, પર નવાસા, ઓર જહાંતક, પુશ્ત બ-પુશ્ત, ઉતરતી નસલ હો.

૧૨, શૌહરકા બાપ, દાદા. પર દાદા, ઓર જહાંતક, બાલાઇ અજદાદ હોં.

૧૩, શૌહરકા નાના, પર નાના, ઓર જહાંતક, બાલાઇ જદદે માદરી હોં,

૧૪, સોતીલા બેટા, પોતા, પર પોતા, ઓર જહાંતક, ઉસકે પુશ્ત બ-પુશ્ત ઔલાદ હો.

૧૫, સોતીલા નવાસા, પર નવાસા, ઓર જહાંતક, પુશ્ત બ-પુશ્ત ઉસકે સીલસીલે ફરઝંદાં હો.

૧૬, દામાદ,ઓર સુસરા,સબ રીશ્તે-દાર, માદરે હકીકી-કે મોઆફીક.

૧૭, માદરે રીઝાઇ-કાભી, યેહી હુકમ હે. યાને દુધ પીલાને-વાલી માંકા.

૩૩, ના-મહરમ કરાબતીકા બ્યાન.

બાઅઝ કરાબતી ના-મહરમ હેં. ઓર ઉનસે નિકાહ જાયેઝ હે. ચાહીયે કે ઉનસે ઝુરૂર પરદા કરેં. મસલન, ચચેરા ભાઈ, ચચેરી બહેન, ફુફેરા ભાઈ, ખલેરી બહેન, મુમેરા ભાઈ, મુમેરી બહેન, ફુફેરા ભાઈ, ફુફેરી બહેન, દેવર, ભાવજ, દેવરકા બેટા, ચચાની; બાપકા ચચેરા ભાઈ, ચચેરે ભાઈકી બેટી, નનંદકા બેટા, મામુંકી જોરૂ, બહનોઈ, સાલી, સાલીકી બેટી. વ-ગયરા.

૩૪, ઔરતોંકો તાઅલીમ દેનેકા બ્યાન.

ફરમાયા, અલ્લાહ તઆલાને, અપને કલામે પાકમેં, યા ઐયો-હલ લઝીના આ-મનુ, કુ અન ફોસો-કુમ, વ અહલી-કુમ નારા. યાને, અય ઇમાન-વાલો, બચાઓ અપને તઇં, ઓર અપને ઘર વાલોંકો, આગસે દોઝખકી. યાને સીખાઓ અપની ઔરતોંકો, અરકાને નમાઝ, રોઝા, હજ, ઝકાત, તહારત, હયેઝ. નફેફાસ, વ-ગયરા. અગર મર્દ સી ખલાને-મેં કુસુર કરેં, તો જાયેઝ હે. કે ઔરત ઉલમાકે પાસ બ-ઝહરે ઝુરૂરત સીખ-લે.

હદીસે શરીફમેં આયા હે, કે "ફકીહ આલીમ સખ્ત જયાદા હે, શયતાન પર હજાર આબીદ સે."

હદીસે શરીફમેં વારીદ હે, કે એક દીનકા ફીકાહ સીખના, હજાર શખ્શ જાહીલકી ઇબાદતસે બરહકે હે.

રાતકા જાગના ઇસ તરેહ-પર હે, કે પેહલી રાતકો ઇલમકા તજકેરા કરેં, કે સબ ઇબાદતોંસે બરહકે હે. ઓર પીછલી રાતકો તસબીહ, વ તહલીલ કરેં. ઓર દુરૂદ પરહેં. ઓર દોસ્તાના ગુફ્તગુભી મુબાહ હે.

અગર ઓરત જાહીલ રેહે, તો ચાર શખસોંકો જહન્નમમેં લેજાગી. યાને બાપ, ભાઇ, ખાવીંદ, ઓર ફરઝંદકો.

પરહી લીખખી ઓરતોંકી અવલાદકો, પંધરા બરસકી ઉમરમેં આલીમ હોના મુમકીન હે.

સુલતાન આલમગીરને અપની દુખતર, ઝેબુન્નીસા-કો પરહાના, અપને બેટોં પર મુકદ્દમ જાના. કયુંકે. મુલ્લા જીવન ફકત વાસતે તાઅલીમે ઉલુમે દીની, ઓર કુતુબે ફિકાહ, ઓર મસાયેલે શરઇ, સીખાને પર નોકર થે.

૩૫, નફકેકા બ્યાન.

ઓરતકા નફકા, યાને ખાના, કપડા, વ-ગયરા, ઉસકે શોહર પર વાજેબ હે. મોવાફીક ઉસકી હેસીયતકે વાજેબ

હે. જબતક નિકાહમેં હો, ઔર તલાકકી ઇદ્દતમેં હો, ઉસ ઔરત–કોભી ઇદ્દત પુરી હોતે તક દેના વાજેબ હે. ઔર શૌહરકે ફૌત હોને બાઅદ જો ઇદ્દત હે, ઇસ ઇદ્દતકા નફકા વાજેબ નહીં હે.

જો ઔરત સરકશ શૌહરકે, હરકે ઘરસે નીકલ જાયે, ઔર શૌહરકી બાત નમાને, તો ઉસકા નફકા, ઉસકે આવીંદ પરસે સાકીત હો–જાતા હે. લેકીન જો ઔરત કમ સીન હો, ઔર કાબીલે સોહબત નહો, યા કીસી બીમારીકે બાએસ શૌહરકે હવાલે ન–હુઇ હો. ઔર શૌરહરને ઉસે ઘરસે દુર કરદી હો, તો ઇન સુરતોંમેં નફકા દેના વાજેબ હે.

૩૬, ઝીનાકા અજાબ, ઔર નુકસાનકા બયાન,

ફરમાયા, રસુલે ખુદા સલ, ને કે. “ અઝ ઝીના ઓ, ખરરે–બુલ બીના. યાને ઝીના–કારી, તમામ બુન્યાદ ખરાબ ખરદેતી હે.

ઝાની, યાને ઝીના કરને–વાલા, જહાં ગુસલ કરતા હે, વહાંકી ઝમીન ઉસકે હકમેં દુઆયે બદ કરતી હે.

ઝીના કરના હરામ હે. ઓર ઝાની, ઓર ઝાનીયાકે વાસ્તે અઝાબે સખ્ત મુકર્રર હે. ઝીના દુન્યાકી લજ્જતકે લીયે કરના, આખેરતકી ખરાબીકા બાએસ હે.

હદીસે શરીફમેં આયા હે, કે ઝીનાકી આગ, ઈમાનકી પુંજીકો જલા દેતી હે. બદબખ્તી ઝીનાકી ફક્ત ઝાની–કીહી જાત પર નહીં આતી હે, બલકે ઝાનીકે કુર્બો જવારકે રેહને–વાલેભી મુબતીલાયે બલા હોતે હેં. જીસ જગે કે અલે ઝીના હોતા હે, તો અકસર વહીં આફતે–આસમાની, ઓર ઓર બલાયેં, મસલન, વબા, વ–ગયરા, નાઝીલ હોતી હેં. હુકમાકા કૌલ હે, કે ઝાની, તરેહ તરેહકે મરઝોંમેં મુબ-તીલા રેહતા હે. બેગાની ઓરતોંકી તરફ બદ ઈરાદેસે નિગાહ કરના ગુનાહે કબીરા હે.

જીસ મર્દકે દીલમેં અપની ઓરતકી મહર, અદા કરનેકા ઈરાદા નહો, ઉસકા નામ ઝાનીયોંકે દફતરમેં લીખ્ખા જાયેગા.

જો ઓરત જીસ–પર હરામ હે. જયસી સોતીલી મા, હકીકી બહેન, બેટેકી બીબી, વ–ગયરા. ઉનસે અગર નિકાહ કરે, તો વોહ વાજેબુલ કત્લ હે. અગર ઉનસે ઝીના કરે, તો ખુદાકી પનાહ!

ઓરતકો બે–સબબ, તોહમત ઝીનાકી ન–લગાવે. જો કોઇ મર્દ અયસા કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા, ઉસકો સારે અગલે લોગોંકે સામને રૂસવા ફરમાયેગા.

હમસાયેકી ઔરતોંસે ઝીના કરનેસે સખ્ત અઝાબ હે. લેકીન મહરમ ઔરતોંસે ઝીના કરનેસે સખ્ત અઝાબ હોગા.

લીખતે હેં, કે બાકીરાકી નિસબત સૈયેબાસે ઝીના કરના બદતર હે. ઈસી તરેહ જવાનકી નિસબત બુઢ્ઢીયોંસે, બાંદીકી નિસબત બીબીસે. ગુલામકી નિસબત સાહેબસે. ઓર જાહીલકી નિસબત આલીમસે ઝીના કરના બદતર હે.

૩૭, લીવાતત (લૈંડે બાઝી) વ–ગયરાકા

બ્યાન.

કિતાબોંમેં લીખ્ખા હે, કે જો કોઇ શખ્સ, કીસી મર્દ બચ્ચેકો શેહવતસે બોસા દેગા, તો હકતઆલા, ઉસે હજાર બરસ જહન્નમમેં જલાયેગા. અગરચે વોહ કીતનાહી આલી મરતબા રખતા હો.

લીવાતત કરને–વાલા શખ્સ, અગર તમામ દુન્યાકે પાનીસે નહાયેગા, તોભી કયામતકે રોજ જનાબતકે સાથ ઉઠેગા. મગર તૌબયે નસુહા કરે.

જબ શયતાન, કીસી મર્દકો મર્દ પર ચડહા હુવા દેખતા હે, તો જલ્દ અઝાબકે ખૌફસે ભાગ જાતા હે. ઓર અર્શ કાંપને લગતા હે.

હદીસે શરીફમેં આયા હે, કે લડકેકા શેહવતસે બાસા દેના, ગોયા અપની માંસે ઝીના કરના હે. ઓર માંસે ઝીના કરના બીત-તહકીક ૭૦ પયગંબરોંકા કત્લ કરના હે.

નકલ—હે, કે હઝરતે સુલય-માન અલે, ઇબ્ને દાઉદને, એક રોજ ઇબલીસે લઇનસે પુછા, કે અય ઇબલીસ, તેરે નઝદીક કોનસા અમલ મકબુલ હે, તો કહા, કે લીવાતત, ઓર મસાહેકા, યાને દો-ગાના, કે ઓરત ઓરતસે ફેઅલે બદ કરતી હે, ઉસસે મેં બહોત ખુશ હું. જીસ તરેહ મર્દકા મર્દસે સોહબત કરના કતઇ હરામ હે. ઓર ફાએલ મફઉલ વાજેબુલ કત્લ હો-જાતે હેં. ઈસી તરેહ ઓરતકા ઓરતસે સોહબત કરનાભી હરામ હે.

બાલીઅકી મુસીબતોં, ઓર સખ્તીયોંકા બહોત કુછ હાલ કિતાબોંમેં લીખ્ખા હે. કે કયામતકે દીન ઝલક કરનેવાલી-કી ઉંગલીયાં હામીલા હોંગી.

૩૮, ખતનાકા બયાન.

ખતના કરના મરદોંકા, સુન્નતે મોવકકેદા હે. ઓર શઆરે ઈસલામ હે. ઓર ખતના ઓરતોંકા મુસ્તહબ હે. ચાહીયે કે, વીલાદતકે સાત રોજ બાઅદ, સીન્ને બુલુગકે અંદર ખતના કરેં.

ખતના કરને–વાલા, ઔર દાઈ જનાને–વાલી, ઔર તબીબ, ઔર જર્રાહ, બ–કદરે ઝુરૂરત, ઔરત મર્દકે સતરકે દેખ સકતે હૈં. ખતનાકે લીયે મુસ્તહબ વકત સાતવાં સાલ મુકર્રર હે.

૩૯, રાગ સુનનેકા બ્યાન.

ગાને બજાનેકે અસબાબ, ઘરમેં રખના હરામ હે. મસલન—સિતાર, બાંસરી, ઢોલક, તંબુરા, તબલા, તાશા, મંજીરા, વ–ઝયરા. બજાના, ઔર ઉનકે સાથ ગાના, ઔર ઉનકા સુનના, યે સબ હરામ હે. લેકીન હમ્દો નાઅતકે અશઆર ખુશ આવાઝીકે સાથ પઢના, ઔર સુનના મના નહીં હે.

ઈદકે રોજ, યા નિકાહકે એઅલાનકે વકત, યા અકીકા, યા ઔર કોઈ સુરૂરે હાદીસ, યાને ખુશીકે કામમેં દફ બજાના, ઔર અશઆરે હમ્દ. ઔર નાઅતકે, ખુશ આવાઝસે પઢના, ઔર સુનાના જાયેઝ હે.

૪૦, લિબાસ, ઓર ઝેવરકા બ્યાન.

ઔરતોંકો હર કિસમકે સોને ચાંદીકે ઝેવર, પેહનના જાયેઝ હેં. મગર વોહ ઝેવર, કે જીસમેં આવાઝ નીકલે, મસલન—ઘુંઘરૂં, છાગલ, પાઝેબ, ઝાંજન, વ–ગયરા. મના હે.

મર્દકો સોના, ચાંદીકા ઝેવર, પેહનના હરામ હે.

મર્દકો સુતસે મીલા હુવા રેશમ, મસલન—મશરૂ, ટસર, વ–ગયરા, પહેનના મના નહીં. લેકીન ખાલીસ રેશમી કપડા હરામ હે. મગર ઔરતકો સબ જાયેઝ હેં. ચાર ઉંગલ રેશમી, યા ઝરદોઝી કિનારી, લગાના જાયેઝ હે. મગર મઝ્હબે શાફઇમેં મના હે. મરદોંકી ઇઝારેં, નીસ્ફ પીંડલી તક, ઓર ઔરતોંકે પાયે–જામે એડી તક જાયેઝ હેં.

મર્દકો કુસમકા સુર્ખ (લાલ) ઓર ઝાફરાનકા જર્દ રંગા હુવા કપડા મકરૂહે તહરીમી હે. ઓર ઇસકે સીવાયે સબ રંગ જાયેઝ હેં.

૪૧. બચ્ચોંકા બ્યાન.

હઝરત સલ. ને ફરમાયા, કે જીસકો તીન લડકીયાં, યા બહેનેં હોં, ઓર ઉનકે લીયે જો કુછ વોહ મેહનત

करेगा, तो उसपर हक तआला, अपना रहम फरमायेगा.

हजरत सल, ने फरमाया. जो कोई एक बेटी रखता हो, तो अय मुसलमानो, तुम उसकी नजात करो, के वोह मेरे साथ बहीश्तमें रहेगा. दो उंगलीयोंके मानींद नजदीक रहेगा.

जीसने बाजारसे मेवा खरीद कीया हो, तो चाहीये के, पेहले लडकीको देवे. फीर लडकेको देवे. क्युं के अयसा करनेमें बडा सवाब हे.

किताबोंमें लीखा हे, के अगर घरमें लडकी पयदा हो, तो रंजीदा होना, ओर लडका पयदा होनेसे ज्यादा खुश होना, बहोत बुरा हे.

बाप, अगर अपने लडकों-मेंसे कीसी एक लडकेको सब माल दीया करदेगा, तो गुनेह-गार होगा.

अपने ओर अपने अयालकी जुरूरतके वास्ते, ओर अदाये कर्जके लीये रोजगार करना जुरूरी हे.

बापकी ताअझीम मुकद्दम हे, मांकी ताअझीम पर. लेकीन खीदमत मांकी मुकद्दम हे, बापकी खीदमत पर.

शोहरके गुजरने पर, ओरतके चोथाई हीस्सा बे-ओलादके, ओर आठवां हीस्सा मअे अवलादके मीलना चाहीये.

હદીસે શરીફમેં આયા હે, કે માં-બાપસે નેકી કરના કબીરા ગુનાહોંકા કફ્ફારા હે.

જો ઔરતેં, અપના હમલ ગીરા દેતી હેં, યા બચ્ચા પયદા હોતેહી માર ડાલતી હેં. ખાહ કીસી સબબસે હો, મગર કયામતકે રોજ ઉન ઔરતોં પર કત્લકા દાઅવા કીયા જાયેગા.

જીસ મુસલમાનકે તીન બચ્ચે, ના-બાલીગ મરજાતે હેં, તો વોહ બહીશ્તકે આઠોં દરવાઝોંસે આકર, ઉસકો લે-જાવેંગે, જીસ દરવાઝેસે ઉસકા જી ચાહે, ઉસ દરવાઝેસે દાખીલ હો-સકતા હે.

બચ્ચેકો દુધ પીલાનેકે લીયે, માં-પર ઝબર દસ્તી ન-કરના ચાહીયે. બલકે બાપકો લાઝીમ હે, કે કીસી દુધ પીલાને-વાલીકો નોકર રખખે.

બચ્ચોંકા અકીકા, સાતવેં, યા ચોથવેં, યા એક્કીસવેં રોજ કરના સુન્નત હે.

૪૨, મુ-ત-ફર્રીક ઝુરૂરી બાતોંકા બ્યાન.

બ-ગયેર હાજતકે, ગયેર ઔરતકી તાઅરીફ, અપને મર્દકે સામને કરના મકરૂહ હે.

ખાલી મકાનમેં ગયેર ઔરતકે સાથ બયેઠના હરામ હે.

હપ્તેમેં એક બાર મકાનમેં ઝુરૂર શીરીની (મીઠી ચીઝ) પકાયા કરેં. ખાસ કરકે શબે જુમઆકો પકાવે. દીનકો દો પહરકે વકત સોના સુન્નત હે.

સુબ્હકો બાઅદ અઝ નમાઝકે, ઔર આફતાબ તુલુ હોનેકે અવ્વલ, ઔર શામકો મગરેબ, ઔર ઇશાકે દર-મ્યાન સોના મકરૂહ હે. ઉઠને ઔર સોનેકે વકત ચાહીયે, કે તસબીહ, ઔર તહલીલ કરેં. સોતે વકત, પેહલે દહને (સીધે) પેહલુસે સોવેં, ઔર ફીર બાયેં (ઉલટે)પર. મોઅમીન (મુસલમાન)કો ચાહીયે, કે હમેશા ખંદા–રૂ (હંસતા મોંહ) રહે.

અગર કીસીકી બીબી નસરાની હો, તો વોહ ખુદકે તરીકસે નમાઝ પરહે. મગર ઘરમેં સલીબ ન–લાએ.

બ–ગયેર સાથ હોને મહુ–રમકે ઔરતોંકો સફરે કરના હરામ હે.

શરઇ સફર, તીન રોઝકી હે, જીસમેં નમાઝ કસર હોતી હે. ઔર રોઝા ઇફતાર. બાઝ ઔરતોંકો મીટ્ટી ખાનેકી આદત હોતી હે, યે બહોત બદ હે, ખાહ મકે–કી હો, યા બુખારેકી.

ગોશ્ત, ઔર શેહદ, બેહતરીન ગીઝા હે. કે જો આં-હઝરત સલ, કો પ્યારી થી.

ઓરતકો ચાહીયે, કે અપને શોહર, (ખાવિંદ) યા જી-રહમ, મહ-રમકે સાથ હજ કરનેકો જાયેં, વર-ન ઓર-તોંકો હજ કરના હરામ હે.

ખયરો બરકતકે વાસતે અપને ઘરમેં કુરઆન શરીફકા રખના, ઓર બાઅદ નમાઝે સુબોહકે તીલાવત કરના બેહતર હે.

મર્દકો ખડે હોકર પેશાબ કરના મકરૂહ હે. ઓરતોંકો કાનમેં સુરાખ કરના દુરૂસ્ત હે. ઓરતોંકે સરકે બાલ મુડાના હરામ હે. ઓર મર્દકે તમામ બાલ, સરકે રખના સુન્નત હે. ઓર ઇસી તરેહ તમામ સર મુડાનાભી જાયેઝ હે. હર જુમઆકો હજામત બનવાના, નાખુન તરાશના, ઓર નાકકે નીચેકે બાલ, ઓર બગલકે બાલ, સાફ કરના સુન્નત હે.

જબ નીંદ ગલબા કરે, તો જીકરૂલ્લાહ કરતા હુવા, સીધી કરવટ પર રૂ-કીબલા લેટે. મગર ઉંધા લેટના મકરૂહ હે, પાયખાના ફીરનેકે બાઅદ, કીસી પાક કરને-વાલી ચીઝ, મસલન—પથ્થર, ઇંટ, ઢેલે, વ-ગયરાસે ઇસ્તીનજા પાક કરના મસનુન હે, ઓર બાઅદ ઇસ્તીનજેકે, ઉસ જગાકા ધોના મુસ્તહબ હે. પાયખાના ફીરતે વકત, કિબલેકી તરફ મોંહ, યા પીઠ કરના મના હે.

સેંદી (તાડી) માજુન, અફયુન, બંગ, ચંડુ, મદક, માંજા, ચરસ, વ-ગયરા. જીતની ચીઝેં, નશા લાને-વાલી હેં,

વોહ સબ માનીંદ શરાબકે હરામ હેં.

જોરૂ મર્દકે દરમ્યાન લડાઈ, ઓર જુદાઈ. પયદા કરના સખ્ત ગુનાહ હે.

કીસી ઔરત પર, ઝીનાકી (હરામ-કારીકી) તોહમત લગાના કબીરા ગુનાહ હે.

જહન્નમમેં જાનેકે લીયે, એકહી ઔરત બદકાર રેહના કાફી હે. હાજત કીસી ઓર ગુનાહકી નહીં હે.

શૌહર, અગર અપની ઔરતકો મારે, તો દુસરે શખ્સકો ઝુરૂર નહીં, કે ઉસ મારકા સબબ દરયાફ્ત કરે.

આં-હઝરત સલ, ને ફરમાયા, કે જો ઔરત મર ગઈ ઓર શૌહર ઉસકા ઉસસે રાઝી થા, તો વોહ બેશક બેહીશતમેં દાખીલ હુઈ. ઓર ઈસી તરેહ, જીસ ઔરતકા શૌહર મરગયા, મગર વોહ ઔરતસે રાઝી થા, તો ઉસકાભી યેહી હુકમ હે.

અલાવા શીર્ક, કુફ્ર, તરકે ફરાયેઝ, ઓર ગુનાહે કબીરાકે મુકદ્દમાતે ખાને-દારીમેં ઔરતકી રીઆયત ઝુરૂર હે. અગર કોઈ શકીલ (ખુબ સુરત) ઔરત, રૂબરૂ નઝર આવે, ઓર સુરત ઉસકી દીલમેં ખુપ જાવે, તો ચાહીયે, કે મકાનકો જાકર ગોશા-નશીન હોવે, કે અયસા કરનેમેં દીલકા

વસ–વસા દુર હો–જાતા હે. ઔરત અપને શૌહરકી મૌજુદગીમે બે–ઇજન નફીલ રોઝા ન–રખ્ખે. ઔર બે–ઇજાઝત, ઉસકે કીસીકો ઘરમેં ન આને દે, સીવાયે ફરાયેઝે ઇસલામકે જીતની ઇબાદતે નફીલ, વાસ્તે ખુદાકે હે, વોહ સબ બે–ઇજાઝત શૌહરકે, આરતકે હકમેં મોકુફ હે.

વોહ ઔરત જન્નતમેં જાયેગી, કે જો અપને શૌહરકો દોસ્ત રખતી હો, ઔર બચ્ચે જનતી હો. ઔર શૌહર ઉસકા ખફા હો, તો હરગીઝ ન–સોવે, યહાં તકકે, વોહ રાઝી હો–જાવે.

જાન ખુદાકી મીલ્ક હે, ઇસલીયે બચાના ઉસકા ફરઝ હે. ઔર જાન પર સબ્ર કરના મુજીબે અજર હે. ખુદ–કુશી કરના ગુનાહે કબીરા હે. કાતીલે નફ્સ પર, જનાઝેકી નમાઝ પરહના મના હે.

એક શખ્સ આં–હઝરત સલ,કી ખીદમતમેં આયા, ઔર કહા, કે કહાં તક ખાદીમકા કુસુર મોઆફ કીયા જાયે, ફીર દુબારા વોહ બાત કહી. આં–હઝરત સલ, ખામોશ હો–રહે. જબ તીસરી બાર કહા, તો આપને ફરમાયા, કે હર રોજ સત્તર બાર મોઆફ કર.

૪૩, નાદીર નુકાતકા બ્યાન.

ચાર ચીઝકી જ્યાદતી હલાકતકા અંજામ હે. ૧, જીમાઅ. ૨, શરાબ. ૩, કિમાર (જુવા), ૪, શીકાર. ચાર ચીઝેં ઇનસાનકો તબાહ કરતી હેં. ૧, સરદારકો બુખ્લ, (બખીલી) ૨, ઈલ્મકો શક. ઔરતકો બે-શરમી. ૪, મર્દકો દરોગ-ગોઇ (ઝુટ બોલના) ચાર ચીઝેં નાદાનકી હેં. ૧, જો અપનેસે બડા હો, ઉસસે લડના. ૨, ના-આઝમુદાકા એતેબાર કરના. ૩, ઔરતોંકે મકરસે ગાફીલ રેહના. ૪, લડકોંકે સાથ સોહબત કરના.

૪૪, નસીહત દેને-વાલે લતીફે.

કીસીને અછછે લોગોંકી અવલાદસે પુછા, કે તુમ્હારે ખાનદાની જાહો જલાલકા ઝવાલ (ઘટના) હોનેકા કયા બાએસ હે. જવાબ દીયા, કે રાતકી શરાબ-નોશી, ઓર સુબ્હોકી નીંદસે ઝવાલ આયા હે.

બસરેકે ચંદ ઝરીફ, (ખુશ-તએબ) હઝરત રાબીઆ બસરી રહ, કે પાસ ગયે. ઓર કહા. કે રાબીઆ બસરી,

ખુદાયે તઆલાને, મરદોંકો તીન ફઝીલતેં ઇનાયત કી હેં. કે ઔરતેં ઉસસે મહરૂમ હેં. ચુનાંચે—૧, મર્દ કામે-લુલ અકલ હેં, ઓર ઔરતેં નાકેસુલ અકલ હેં. ઇસ વાસ્તે દો ઔરતોંકી ગવાહી, એક મર્દકી બરાબર હે. ૨, હર મહીનેમેં હયેઝકી ઇલ્લતસે નમાઝ, રોઝેસે આજીઝ રેહનેકે સબબ, ઔરતેં દીનમેં મહઝ નાકીસ કેહલાતી હેં, ઓર મર્દ નહીં. ૩, કીસી ઔરતકો મરતબે નુબુવ્વત હાસીલ નહીં, ઓર મરદોંકો યે મરતબા હાસીલ હુવા હે. હઝરત રાબીયા રદી, ને ફરમાયા. કે સચ હે. મગર ઔરતોં-મેંભી તીન ખસલતેં હેં. કે મર્દ ઉનસે બે-બહરા હેં. જયસા કે—૧, ઔરતોંમેં. કોઇ મુખન્નસ (હીજડા) નહીં હોતા, ઓર મરદોંમેં હોતે હેં. ૨, કીસી ઔરતને દાઅવા ખુદાઇકા નહીં કીયા. જયસાકે મર્દ કરતે હેં. ૩, અંબીયા, ઓર અવલીયા, ઔર-તોંકે પેટસે પયદા હોતે હેં.

હઝરત બીબી રાબીઆ બસરી રહ, બડી સાહેબે કરામત, ઓર બડી આરીફા, ગુજરી હેં. બડે બડે બુઝુર્ગ પીર, ફકીર, ઓર અવલીયા અલ્લાહ, ઓર ઉલમાયે દીન, હઝરત બીબી રાબીઆકી ખીદમતમેં બાતીની ફયેઝ હાસીલ કરને, ઓર મસઅલે પુછનેકો આયા કરતે થે.

૪૫, હિકાયાતે અજાયેબ, વ નકલીયાતે ગરાયેબ.

નકલ—હે, કે કીસી બાદશાહને ઉલમાયે દીનસે સુના, કે ઝાનીકે ઝીનાકા બદલા ઉસકી અવલાદસે લીયા જાતા હે. ઇસ બાતકી તહકીકાતકે લીયે, બાદશાહને અપની દુખ્તરકો, કે જો હુસ્નો જમાલમેં બે-મીસાલ થી. ઉસકો લિબાસ ઓર ઝેવરસે આરાસ્તા કરકે, એક અદના અસીલકે હમરાહ ખુલ્લે મોંહ, બાઝાર, ઓર ગલી કુંચોંમેં ફીરનેકો રવાના કરદી. ઓર હુકમ કીયા, કે ખબરદાર ! કોઇ ગયેર મર્દકો બેજા હરકત કરનેસે મના ન-કીયા જાયે, જીસ કીસીકા જો દીલ ચાહે સો કરે. અલ-ગરઝ, ઉસ લડકીકા યે હાલ થા, કે જો ઉસે દેખતા, ઉસી વકત મોંહ ફેર લેતા. ઓર કીસી શખ્સને ઉસે નઝર ભરકે નહીં દેખા. જબ કુચા ગિરદીસે મકાનકે કરીબ પહોંચી, તો કીસી જવાનને આતેહી ઉસ શાહઝાદીકો એક બોસા દીયા. બાદશાહને યે ખબર સુનતેહી ખુદાકી દરગાહમેં શુકરાના અદા કીયા. કે તમામ ઉમરમેં મેંને એક બેગાની ઓરતકો બોસા લીયા થા, ઉસકા ઇવઝ મેરી બેટીસે હો-ચુકા.

હિકાયત—હઝરત બીબી ખુદીજા રદી. ને અપના તમામ માલ આં-હઝરત સલ, કે હવાલે કીયા. તાકે રાહે ખુદામેં જીસ તરેહકા દીલ ચાહે ખયરાતે કરે, ઓર આપ ઇતાઅતમેં રહીં. નતીજા ઉસકા યે હુવા, કે હઝરત જીબ્રઇલ અલે, નાઝીલ હુયે, ઓર ઉનપર ખુદાકા સલામ લાયે, ઓર યે ખુશ ખબરી સુનાઇ,કે જન્નતમેં તુમ્હારે લીયે મોતીયોંકા મહેલ બનાયા ગયા હે. જીસકા નામ દુરરે મુજવ્વફા હે.

રિવાયત—હે, કે હઝરત સલ, કે સહાબી, અબુ તલહાકી બીબીકા નામ રમઝીયા થા, એક રોજ અબુ તલહા, બાહેર ગયે હુયે થે, કે ઘરમેં ઉનકા એક લડકા જો બીમાર થા, વોહ ફોત હો-ગયા. રમઝીયાને લાશ પર ચાદર ઢાંકદી. ઓર શબકો જબ અબુ તલહા, ઘરમેં આયે, તો પુછા, કે લડકા કહાં હે ? જવાબ દીયા, કે ઉસકી તબીઅત આજ બેહતર ન-થી, ઓર અબ આરામસે સોયા હે. ફીર રમઝીયા ખાનાં લાઇ, ઓર ખાનેકે બાઅદ. બિસ્તર પર ગઇ, ઉસને ઉસરોજ આપકો સામુલસે જ્યાદા સંવારા થા, બાદ ખિલ-વતકે ઔરતને કહા, કે મેરી એક ચીઝ કીસીકો ઉધાર દીથી, ઓર અબ ઉસસે માંગતી હું, તો વોહ શોરો ફર્યાદ કરતા હે. અબુ તલહાને કહા, વોહ અહમક (બે-વકુફ) હે. બીબી કોલી, હમારા લડકા ગુજર ગયા. યે કલામ સુનકર

આપ ખામોશ હુવે. ઔર યે આયત પરહી. "ઈન્ના લિલ્લાહે વ-ઈન્ના ઈ-લયહે રાજે-ઉન." સુબોહકો આપ આં-હઝરત સલ, કી ખીદમતમેં હાઝીર હુવે, ઓર શબકા સબ એહ-વાલ અર્ઝ કીયા. આં-હઝરત સલ, ખુશ હુવે, ઓર બીબી રમઝીયાકો જન્નતકી બશારત સુનાઈ.

હિકાયત—ફીરઓનકી બીબીને અપને શૌહર, કે જો કાફીર થા, ઓર ખુદાઇ દાઅવા કરતા થા, ઉસકી તાબેદારી ઉઠાઈ, ક્યુંકે ખાવીંદકી ઈતાઅત કરના વાજેબ થી. ઉસ તાબેદારી ઉઠાનેકે બદલેમેં ખુદાયે-તઆલાને ઉનકો દુન્યા-મેંહી બેહીશ્ત દીખલાઈ.

૪૬, ઔરતોંકે અયબોંકા બ્યાન.

કિતાબોંમેં લીખખા હે, કે ઔરતોંમેં ચંદ બુરાઇયાં હેં, એગર ઉનકો છોડ દેવેં, તો વોહ વલી હો-જાયેં, ઓર દોઝખસે નજાત પાવેં, વોહ યે હેં,

૧, ઔરતેં શૌહરકા શુક્ર નહીં કરતી હેં. અગર તમામ ઉમર ઉનકો નેઅમતમેં રખ્ખેં, ઓર એક મરતબે અપની

ખાહીશકે મોવાફીક ન-પાવેં, તો કસમ ખાકર કહેં, કે મેને તુઝસે કભી રાહત નહીં પાઇ.

૨, અગર મરઝ, યા બલાસેં ઔરતેં મુબતીલા હોતી હેં, તો સબ્ર નહીં કરતી હેં. ઓર રોના ચીલ્લાના, શુરૂ કરતી હેં. બલકે કલમાત કુફ્રકે બકતી હેં.

૩, શૌહર અગર કોઇ બાત પોશીદા રખનેકો કહે, તો ઉસકો છુપા નહીં સકતીં, કયુંકે ઔરતેં નાકીસ અકલ હોતી હેં. ઇસલીયે મર્દકા ભેદ છુપા નહીં સકતી હેં.

૪, અગર શૌહરસે કોઇ હાજત તલબ કરતી હેં, તો ઇસ કદર ઉસકો આજીઝ, ઓર તંગ કરતી હેં, કે નીહાયત પરેશાન હો-જાતા હે. જબ તક ઉનકી હાજત પુરી નહીં હોતી, વહાં તક કરાર નહીં લેતી હેં.

૫, શૌહર, ઓર અવલાદકો ગુસ્સેકી હાલતમેં ગાલીયાં બહોત દેતી હેં, ઓર કોસતી હેં.

૬, જો કુછ હાજત, અપને શૌહરસે તલબ કરતી હેં, અગર વોહ હાજત પુરી નહીં હુઇ, તો ઔરતોંકે સામને શૌહરકી શીકાયત કરતી હેં.

૭, શૌહર બહોત કુછ દેતા હે, તોભી કેહતી હેં, કે હમકો કયા દીયા ! કુછ નહીં દીયા.

૮, જે ચીઝ હદસે જ્યાદા હો, તોભી ઉસકે દેને-મેંભી બખીલી કરતી હેં, જયસા કે, ખાના વ-ગયરા, કે ખરાબ હો-જાવે, મગર હકદારકો ન-દેવેં.

૯, ઔરત જબ આપસમેં હોતી હેં, તો બ-જુઝ શીકાયત ઔર હીકાયતે દુન્યાકે કોઇ બાત નેક નહીં કરતી હેં. ગીબત બહોત કરતી હેં, "ગીબત ઝીનાસે બદતર હે."

૧૦, ઔરતેં બહોત જુઠ બોલતી હેં, યહાંતક-કે અગર બચ્ચેકો દુધ પીલાના મંઝુર નહીં હોતા હે, તો ઉસકો સમઝા-કર ભુલા દેતી હેં.

૧૧, મક્ર, ઔર ફરેબ, દેનેમેં ઔરતેં ઉસ્તાદ હોતી હેં. બાઝ મક્કાર ઔરતેં, જીન્નાત, ઔર પરીયોંકે આસેબકા મક્ર ફયલાતી હેં, ચાર જાનું બયેઠ-કર ઝુમતી, ઔર સર ધુનતી હેં. ઔર અજીબ ઢોંગ કરતી હેં.

ખુદાવંદ કરીમ અયસી મકરો ફરેબ-વલી ઔરતોંસે મુસલ-માનોંકો બચાવે. ઔર ઉનકો નેક હિદાયત નસીબ કરે. આમીન. સુમ્મા આમીન.

તમામ શુદ.

ઈત-તીલાયે ઝુરૂરી.

બિરાદરાને ઇસલામ !

વાઝેહ હો, કે હમારી કિતાબ, હદીયતુલ મુસ્લેમીન યાને ઝુરૂરીયાતે દીન. કે જો એકકોસ મરતબે, હમારે તરફસે છપ ચુકી હે. ઔર ઇસ કિતાબસે હઝારોં દીનદાર ભાઈ, કે જીનકો નમાઝકે અરકાન, ઔર પંજ બીનાયે ઈસલામસે વાકેફ-ગારી ન-થી. વોહ ઇસ કિતાબસે ફાયેદા ઉઠા રહે હેં. ઔર આપની આકેબત બ-ખયેર, હોનેકા જરીયા ઉનકો હાસીલ હુવા હે.

હમારી ઇસ કિતાબમેં ગલતી ન-રહે, ઇસલીયે બ-જાતે ખુદ હમ બડી મહેનત ઉઠાકર ઉસકો સહી છપવાતે હેં. લેકીન ચંદ લોગોંને હમારી ઇસ કિબાતકી નકલેં કી હેં. ઔર ઉસમેં બહોતસી ગલતીયાં હેં. ઇસલીયે નમાઝ ફાસીદ હોતી હે. ઔર બાઝી ગલતીયોંસે બડે ગુનેહ-ગાર હોતે હેં. ઇસલીયે નકલી કિતાબેં હરગીઝ ખરીદ ન કરેં. બલકે કાદરી, કુંપનીકી, રજીસ્ટર કિતાબેં બીલીમોરેસે મંગવાનેકા ખ્યાલ રખખેં.

રાકીમ દુઆગો,

મીર સૈયદઅલી કાદરી.